



új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
200. (1266.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2779 ▲
1 amerikai dollár	3,0570 ▲
100 magyar forint	1,5651 ▼

Aktuális

3

Andor László Traian Băsescu-nál

Az egységes európai uniós romastratégia kialakításának lehetőségéről tárgyalt tegnap Bukarestben Andor Lászlóval Traian Băsescu államfő. Az Európai Bizottság foglalkoztatási, szociális és felzárkóztatási biztosa a romák uniós alapokból történő felzárkóztatásáról rendezett konferencián vett részt.

Kultúra

8

Vasárnapig sztrájkolnak a Román Opera művészei

Legkevesebb vasárnapig tart a sztrájk a kolozsvári Román Operában. Kelemen Hunor művelődési miniszter hétfőn fogadja a szakszervezeti küldöttséget.

Média

9

Zágoni Balázs: pályázatok!

„Informálni a lehetséges pályázókat, filmgyártókat, fesztivál- és workshop-szervezőket arról, hogyan működik a rendszer, és pályázásra bátorítani őket” – foglalta össze feladatait a lapunknak adott interjúban Zágoni Balázs, a Román Nemzeti Filmközpont igazgatótanácsának új tagja.

Vezércikk

3

A zavar bősége

A politikusok olcsó poénokkal szórakoztatják egymást, meg a „jó beközpésekre” mindig vevő médiát. Torzsalkodások

emésztk az országot, amelynek pedig távlatokat nyitó törvényekre lenne szüksége. A kormány egyetlen válságkezelő stratégiáját azonban továbbra is a sorozatos megszorítások jelentik. ▶



Bogdán Tibor

Lázadás a pénzügynél

Spontán sztrájk tört ki tegnap a bukaresti pénzügyminisztérium folyosóin**Hordószonok ANAF-elnök. Sorin Blejnar, az Országos Adóhatóság vezetője egy asztalra felkapaszkodva próbálta csitítani a kedélyeket**

Fotó: Tofán Levente

Elképesztő jelenetek zajlottak tegnap a bukaresti pénzügyminisztérium folyosóin. A jövedelmeik mintegy hatvan százalékának elvesztése ellen tiltakozó pénzügyminisztériumi alkalmazottak, akikhez a főváros különböző kerületeinek kincstári hivatalaiból és adóhivatalaiból spontánul összeverődött csoportok is csatlakoztak, megvont juttatásaikat követelték vissza. Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter a déli órákban egy hátsó ajtón angolosan távozott, majd estefelé jelent meg újra a minisztérium épületében, s bezárkózott az irodájába. **7. oldal ▶**

„Szerencse fel”, bányászok!

▶ Megkezdődött a chilei bányászok felhozatala föld alatti börtönükből, a hetvenedik napon. Az első férfi helyi idő szerint kevéssel éjfél után szabadult ki. A különlegesen kialakított szűkös mentőkapszula ugyan a korábban tervezett negyedóra helyett 45-50 perc alatt teszi meg a 622 méteres utat. A bányászok villámgyors orvosi vizsgálaton estek át, majd rövid időre találkozhattak szeretteikkel. Az ötödik bányász kimentése után háromnegyed óráig tartott, amíg megolajozták a kabin görgőit, hogy az egyenletesen haladhason a furatban. **2. oldal ▶**



Hetven nap után szabadultak ki a föld mélyén rekedt chilei vājárok

Gáz: Románia nem válogat

ÜMSZ-összeállítás

▶ „Nem vagyunk olyan helyzetben, hogy válogassunk. Az oroszok energetikai téren megkerülhetetlenek” – jelentette ki tegnap lapunknak Borbély Károly. A gazdasági államtitkárt annak a szándéknyilatkozatnak a jelentőségéről kérdeztük, amelyet tegnap írt alá Bukarestben az oroszországi Gazprom vállalat elnöke a román Transgaz vállalattal. Eszerint a két fél megvizsgálja annak a lehetőségét, hogy a Déli Áramlat gázvezeték áthaladjon Románia területén. **Folytatása a 6. oldalon ▶**

HIRDETÉS

YOUNG REPORTERS AGAINST POVERTY

www.youngreporters.net

18 és 30 év közötti újságíró szakos diák vagy?

RIPORTPÁLYÁZAT

részletek a média oldalon

Röviden

Több pályázat a Szülőföld Alaphoz

Mintegy ötven százalékkal nőtt a Szülőföld Alap tavaly őszi fordulójához képest a beérkezett pályázatok száma az eddigi nem végleges adatok szerint. A támogatási igények összértéke eléri az ötmilliárd forintot, ami 35 százalékos bővülés. Ulicsák Szilárd miniszteri biztos elmondta: a keddig beérkezett pályázatok száma meghaladja a két és fél ezret.

Székelyek a magyar parlamentben

A budapesti parlamentben tartja következő ülését november 19-én a Székely Nemzeti Tanács. Marosvásárhely méltó képviselőjére, az itt élő magyar közösség hiteles felhatalmazásának megszerzésére a tanács október 21-re a Kultúrpalota kistermébe nyilvános állampolgári közgyűlést hirdet.

Tökés méltatta az idei Schumann-díjast

Alberto Joao Jardim, Madeira Autonóm Régiójának kormányzója kapta az idei Robert Schumann-díjat. Az Európai Néppárt elismerésében tavaly részesült Tökés László, az Európai Parlament alelnöke rámutatott: az 1976-ban autonóm státust elnyert szigetcsoporthoz fejlődése kiemelkedő példája annak, ahogyan a történelmileg terhes örökséget európai összefogással és segítséggel le lehet küzdeni.

Sérülnek a schengeni vívmányok

Nem mindig és nem mindenütt érvényesülnek maradéktalanul a belső határellenőrzéstől elvben mentes schengeni övezet vívmányai – áll az Európai Bizottság tegnapi közlése értelmében.

Török határsértők rendőrkézen

Határsértésre készülőt öt török állampolgárt fogtak el a magyar határrendszerek jelezték a román hatóságok. Az őrizetbe vettek között volt egy embercsempész is, aki négy honfitársát akarta illegálisan átjuttatni Magyarországra.

Fenyegetések Malina Hedvig-ügyben

Ismét megfenyegettek Szlovákiában két embert telefonon Malina Hedvig (képünkön) ügyében: a pozsonyi Új Szó munkatársát, aki rendszeresen foglalkozik a témával, valamint a magyar nő ügyvédjét is. Malina Hedviget 2006-ban verték meg Nyitrán, szerinte azért, mert hallották,



amint magyarul beszél, a szlovák rendőrség azonban végül hamis tanúzás miatt indított eljárást ellene.

Szigorúbb francia bevándorlási törvény

A francia nemzetgyűlés elfogadta a bevándorlási törvény szigorításáról szóló tervezetet, amelynek alapján a tíz éven belül honosított franciáktól hatósági személy eleni büntetés esetén megvonható lesz az állampolgárság, és a kelet-európai romák hazatoloncolása egyszerűbbé válik. Az elmúlt hét évben Franciaországban ez az ötödik bevándorlási törvény, amelynek elsődleges célja három európai ajánlás beiktatása volt a francia jogrendbe. A szigorított passzusok később kerültek a szövegbe.

„Szerencse fel”, vájárok!

Hetven nap után kiszabadultak a föld mélyén rekedt chilei bányászok

Megkezdődött a chilei bányászok felhozatala föld alatti börtönükből, a hetvenedik napon, helyi idő szerint kevéssel éjfél után kiszabadult az első férfi.

Gy. Z.

► A különlegesen kialakított szűkös mentőkapszula ugyan a korábban tervezett negyedóra helyett 45-50 perc alatt teszi meg a 622 méteres utat, ez mit sem rontott a legelső ember örömén: a 31 éves, Florencio Avalos műszakvezetőén, akit nem viselt meg különösebben a felszínre vezető út.

A felszínen a bányászok fogadására a családtagok és a barátok,

valamint az újságírók hada mellett megjelent Sebastián Pinera chilei, továbbá Evo Morales bolíviai elnök is. A bányászok villámgyors orvosi vizsgálaton esnek át, majd rövid időre találkozhatnak szeretteikkel. Ezt követően helikopterrel kórházi kivizsgálásra szállítják őket.

A harminchárom férfival, legfőképp az érintettel konzultálva a szakemberek eldöntötték, hogy Luis Urzua csoportvezető lesz az

utolsó, akit felhoznak a mélyből. Urzua ugyanis bebizonyította, hogy valódi vezető egyéniség, mert nagy szerepe volt abban, hogy a bányászok megőrizték lélekjelenlétüket az alatt a két és fél hét alatt is, amíg nem volt kapcsolat a külvilággal.

Közben karbantartás miatt csaknem egy órára le kellett állítani a kabin működését. Az ötödik bányász kimentése után háromnegyed óráig tartott, amíg megolajozták a görgőit, hogy a kabin egyenletesen haladhasson a furatban. A szünet után késedelem és gond nélkül kiemelték a hatodik és a hetedik bányászt is.

Az egészségügyi táborban furcsa tényre derült fény: a bányá-

szoknak olyan finom és érzékeny lett az arcbőrük, hogy gondot okoz nekik a borotválkozás. Korábbi beszámolóik szerint a bányászok között többen is bőrbetegségektől szenvedtek. A chilei egészségügyi miniszter közben arról tájékoztatott, hogy a kimentett bányászok általános egészségi állapota jónak tekinthető, bár néhányuknál a felfelé vezető úton magas vérnyomást tapasztaltak.

A nap folyamán felgyorsult a mentés, helyi idő szerint délre a bányászok fele már a felszínen volt, és az egyetlen bolíviai bányász szabadulásának öröme helyszínre utazott államfő, Evo Morales szerint az akció még aznap be is fejeződhet. ◀



Mindenki örül a sikeres mentésnek. A kapszulából sorra kiszálló chilei bányászokat kollégák, orvosok és hozzátartozók boldogan veszik körül

„Keménykedő” Orbán-kormány

MTI

► További válságadókat kíván bevezetni a magyar kormány, amelyeket a távközlési, az energetikai szektor és a kereskedelmi áruházláncok fizetnek be a költségvetésbe – jelentette be Orbán Viktor egy alapítvány nagygyűlésén Budapesten. Szakítani kell szerinte az eladósodás és a megszorítás politikájával; tartani kell az idei 3,8 százalékos és a jövő évi 3 százalékos hiánycélt, be kell indítani a jövő évi 3 százalékos növekedést. A budapesti kormány november elsejétől 2011. december 31-ig felfüggeszti a magánnyugdíjrendszerbe jelenleg havonta 30 milliárd forint értékben folyósított összeg átutalását, a még meg nem kezdett PPP-beruházások szerződéseit, új PPP-s szerződéseket pedig újratárgyalják. Orbán Viktor szerint a következő év legfontosabb feladata az új, arányos családi adórendszer bevezetése, a foglalkoztatási és a demográfiai fordulat megkezdése. A kormány hétfőn terjeszti be második gazdasági csomagtervét a magyar országgyűlésnek. ◀

Megfékeztek a vörösiszapot

Hírösszefoglaló

► Kihelyezett ülést tartott tegnap a magyar kormány Veszprémben. Előbb a helyszínen tájékozódott a mentési munkálatok alakulásáról, majd a megyeházán is elsősorban az ajkai timföldgyár által okozott környezeti katasztrófa volt a téma. Pintér Sándor belügyminiszter szerint a Kolontárt érintő új gát építésével biztonságba kerültek a deveszeriek, így elhárult a település kiürítésének a veszélye. Azt a kilenc kolontári lakóházat, amely egy esetleges újabb iszaplavina során visszaduzzasztó hatással volna, tegnap estig lebontották. A vörösiszap-ömlés által érintett helyi önkormányzatok tegnapig mintegy félmilliárd forintot (csaknem nyolcmillió lejt) fordítottak a védekezésre.

Szabadlábra helyezte a bíróság tegnap az iszapkatasztrófával összefüggésben több ember halálát okozó közveszély-okozással és környezetkárosítással gyanúsított Bakonyi Zoltánt, a Mal Zrt. vezérigazgatóját. A döntés fő indoka az, hogy a bűncselekmény alapos gyanúja nem állapítható meg az eljárás mostani szakaszában.

Magyarországon körülbelül ötvenmillió tonnára becsülhető a timföldgyártás melléktermékeként képződő vörösiszap, ezt a

mennyiséget ötven év alatt lehetne feldolgozni – nyilatkozta az MTI-nek Szépvölgyi János, a Magyar Tudományos Akadémia kémiai szakintézetének igazgatója, a Kormányzati Koordinációs Bizottság Tudományos Tanácsának tagja. Hozzátette: a vörösiszap gazdaságosan csak úgy dolgozható fel, ha minden alkotóeleméből megkísérelnek valamilyen terméket előállítani.

Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter ma az Európai Unió Környezetvédelmi Tanácsának ülésén Luxemburgban kezdeményezni fogja a vörösiszap veszélyes anyaggá történő minősítését; véleménye szerint elsődleges fontosságú volna egy, az ökológiai katasztrófákra vonatkozó uniós szintű hatékonyabb beavatkozási rendszer kidolgozása is.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség adománygyűjtést kezdeményez a magyarországi vörösiszap-katasztrófa károsultjainak megsegítésére. Az adományozók felajánlásait a Pro Georgio Sancto egyesület segélyezési számlaszámára utalhatják: RO86BRDE150SV18185421500, melyet a BRD sepsiszentgyörgyi fiókja nyitott. A Pro Georgio Sancto egyesület az RMDSZ partnere a vörösiszap áldozatainak megsegítésében. ◀

Megrekedt béketárgyalások

ÚMSZ

► Ismét felajánlotta a palesztinoknak a ciszjordániai telepek építésének leállítását Benjamin Netanjahu miniszterelnök, azzal a feltétellel, hogy ismerjék el zsidó államként és a zsidó nép hazájaként Izraelt. Mahmúd Abbász palesztin elnök egyik szövívője azonban ezt a javaslatot elutasította, mivel szerintük Izrael elismerése nem szerepel a tárgyalás feltételei között. „Az izraeli telepek illegálisak, ezért minden építési tevékenységet be kell fagyasztani, hogy a közvetlen béketárgyalások a két fél között folytatódhassanak” – közölte Nabil Abu Rudeina Rámallahban. – „Teljes mértékben be kell fagyasztani az építkezéseket. Ezeket illegálisnak tartjuk, és nincs köze ehhez az ügyhöz – mondta a palesztin elnök szövívője.” A palesztin vezetés tegnap Izrael határainak definiálására szólította fel Tel-Avivot és Washingtonot: „Hivatalosan is arra kérjük az izraeli és az amerikai kormányt, hogy juttassák el hozzánk annak az Izraelnek a térképét, amelynek elismerését várják tőlünk” – mondta Jaszir Abed Rabbo, a Palesztinai Felszabadítási Szervezet egyik vezetője. ◀

Felülvizsgált restitúciók

ÚMSZ

► A kormánynak felül kell vizsgálnia a kommunizmus idején elkobzott ingatlanok után járó kártérítésekre irányuló általános törvényi szabályozást, miután az Emberi Jogok Európai Bírósága erre kötelezte Bukarestet. A strasbourgi székhelyű bíróság egyebek között megállapította, hogy Románia megszegte az emberi jogok európai egyezményének első cikkelyét azáltal, hogy az állam nem szerzett érvényt egy jogerős bírósági ítéletnek. A strasbourgi bíróság arra kötelezi a román államot, hogy általános jelleggel orvosolja a nemzeti jogrendszerben található strukturális problémát az elkobzott ingatlanok után járó kártérítések ügyében. A bíróság 18 hónapot adott Romániának arra, hogy felülvizsgálja a jelenlegi törvénykezést. Erre az időszakra Strasbourg felfüggesztette a mintegy ezer romániai per elbírálását. A *Ziarul Financiar* című gazdasági napilap szerint Romániának 21 milliárd eurót kell fizetnie kártérítésként a kommunizmus idején elkobzott, de természetben vissza nem szolgáltatott ingatlanok után az egykori tulajdonosoknak vagy azok örököseinek. Mivel az államnak nincs ennyi pénze, a hatóságok létrehozták 2005-ben a Fondul Proprietatea nevű pénzügyi alapot. Ez az alap az egykori tulajdonosoknak részvényeket ad, azonban az alapnak a tőzsdére való bejegyzése a mai napig nem történt meg. Emil Boc miniszterelnök a strasbourgi döntés kapcsán annyit mondott, hogy az igazságügyi minisztérium illetékesei megvizsgálják a bírósági döntést, és meghozzák a szükséges intézkedéseket. ◀

Andor Bănescunál



Andor László és Traian Băsescu üdvözlnek egymást. A háttérben Ecstein-Kovács Péter tanácsos

Fotó: presidency.ro

ÚMSZ

► Az egységes európai uniós romastratégia kialakításának lehetőségéről tárgyalt tegnap Bukarestben, hivatalában Andor Lászlóval Traian Băsescu államfő. Az Európai Bizottság foglalkoztatási, szociális és felzárkóztatási biztosa a romák uniós alapokból történő felzárkóztatásáról rendezett konferencián vett részt és szólalt fel a román fővárosban. A tegnapi találkozáson az államfő megköszönte a biztostnak azt a figyelmet, amelyet Brüsszel szentel a romák helyzetének, ugyanakkor megkérte Andor Lászlót, látogasson meg olyan romániai vidékeket, ahol sikeres volt a romák felzárkóztatása – tudtuk meg Eckstein-Kovács Pétertől, Traian Băsescu kisebbségügyi tanácsosától.

Andor László Bukarestben az MTT-kérdésre elmondta: arra kell számítani, hogy az Európai Unióon belül továbbra is jellemző lesz a hátrányos helyzetűek, így a romák migrációja, fogadásukra és integrálásukra fel kell készülni azokban az országokban is, ahol ezek az emberek lakni szeretnének. „A franciaországi események felgyorsították azt a munkát, amely a romák felzárkóztatását és a társadalomba való integrálódását tűzi ki célul” – jelentette ki. Romániában él a legnagyobb lélekszámú cigány népesség az Európai Unió országai közül, ennek következtében itt a legnagyobbak a kihívások – tette hozzá a magyar biztos. De általános szinten is igaz – fejtette ki –, hogy minden gazdasági válság súlyosítja a szociális problémákat.

A cigányság helyzete már hosszabb idő óta súlyos volt, nemcsak szociális, hanem politikai anomáliák melegegya is – állapította meg Andor László. Szerinte a válság időszakában, amikor a szokásosnál is nagyobb mértékben veszíthetik el a reményt az eleve hátrányos helyzetben lévő emberek, a migráció mértéke is növekszik. „Mi nem gondoljuk azt, hogy európai állampolgárok nagy számban való kitoloncolása a jövőben bármilyen formában gyakorlattá válhatna vagy elfogadható lenne” – mondta a biztos. A konferencián a biztos arról is beszélt, hogy várhatóan még az év vége előtt előterjeszti első jelentését az a munkacsoport, amely a roma integrációt elősegíteni hivatott EU-források felhasználását ellenőrzi. ◀

A zavar bősége



Bogdán Tibor

Romániában a gazdasági-pénzügyi válság elmélyülésének arányában nő a társadalmi elégedetlenség, az utcára vonulók egyre dühösebben követelik jogukat. Ennek ellenére a fő kormánypart honatyái még a napokban is fő problémájuknak nem a hatékony válságkezelési programok kidolgozását tartották, hanem azon voltak, hogy a „partvándorokból” megalakult Országos Szövetség Románia Haladáért tömörülést parlamenti frakcióként ismertessék el, hogy az ellenzékétől „ellopott” politikusokból álló párt tisztségeket kapjon a törvényhozás vezető testületeiben. De hát ez már csak így működik abban a parlamentben, ahol a törvényeket is lopott szavazatokkal fogadják el, ha a hatalmi párt érdekei úgy követelik meg.

Az ellenzék legfőbb gondja úgyszintén nem a válságból való kilábalás, hanem Traian Băsescu államfői tisztségéből történő felfüggesztése. Ezt nemrégiben „maximális céljüket” jelölték meg. Most, hogy az államfő végül is visszaküldte a parlamenthez a nyugdíjtörvényt – megfosztva ezzel az üriüggyel a felfüggesztés eltervezőit (akik nyilvánvalóan nem a nyugdíjasoknak akartak jót, hanem az államfőnek rosszat) –, beérik a „minimális célkitűzéssel”, a Boc-kormány menesztésével. Mindeközben zajlik a szenátus meg a képviselőház elnöki tisztségéért folyó pártközi csatapaté, a fő kormánypart Mircea Geoană tisztségére tör, az ellenzék Roberta Anastase székét próbálja megingatni, ezért távollétével tüntet a képviselőházi elnök jelenléte ellen.

A politikusok olcsó poénokkal szórakoztatják egymást, meg a „jó beköpesekre” mindig vevő médiát, és egymást perelik a cifra szárvakért. Szűk körű, rövid távú párt-, csoport- és egyéni érdekek körüli torzalkodások emésztenek az országot, amelynek pedig nagyívű programokra, távlatokat nyitó törvényekre lenne szüksége. A kormány egyetlen válságkezelő stratégiáját azonban továbbra is a sorozatos megszorítások jelentik. Az ellenzék bővelkedik ugyan a bírálatban, szükségében van azonban a megoldásoknak.

A meddő csatározások közepette az ország jövőjét meghatározó oktatási törvény ott rostokol a szenátus (munka?) asztalán; a kormány felelősségvállalással próbál érvényt szerezni neki. A milliók életét befolyásoló nyugdíjtörvénnyel a parlament, az alkotmánybíróság és az államfői hivatal között pingpongoznak; az Európai Unió által is nyomtatékosan megkövetelt kisebbségi törvényről továbbra sem hallani semmit.

Mindennek a tetejében pedig, bár október közepén járunk, az országnak nincs költségvetése a jövő esztendőre. Andreea Paul Vass kormányfői tanácsos a munkáltatók-szervezetek-kormányilletékek elhúzódozó kezére hivatkozik. A pénzügyi tárca a Nemzetközi Valutaalap küldöttségének október 20-án kezdődő látogatására vár, a kormány költségvetés-fiskális politikáját felülvizsgáló Adótanács pedig a Pénzügyminisztériumra mutogat. Ludas tehát akad bőven – csak hogy a bőség zavara ez esetben (is) csak a zavar bőségéhez vezet.

PD-L: Baconschi vagy Blaga?

M. Á. Zs.

► Immár két jelentkező is van a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) vezető tisztségeire, ugyanis tegnap este Teodor Baconschi külügyminiszter a Román Atheumban bejelentette az alakulat kereszténydemokrata platformjának létrejöttét. Egy nappal korábban Vasile Blaga, az alakulat főtitkára jelezte, ha úgy érzékeli, hogy „a pártban nő a feszültség”, indulni szándékoszik az elnöki tisztségért. A spekulációk hátterében az áll, hogy a nagyobbik kormánypart jelenlegi elnöke, Emil Boc valószínűleg nem pályázza meg újra tisztséget, ugyanis a

megszorító intézkedések miatt politikai tőkéje erodálódott.

Elemzők szerint Baconschi „előnyomása” mögött Traian Băsescu államfő áll, aki egyfelől így szeretné megállítani a nagyobbik kormánypart népszerűségének zuhanását, másfelől a külügyminiszterben véli felfedezni azt a jelöltet, aki eséllyel pályázhatna a PD-L részéről a következő elnökválasztásokon. Az államfő kiszemeltje tegnap úgy értékelte, hogy a PD-L-ben megindult egy megújulási folyamat. „Nagy hajlandóságot tapasztalok a párt minden szintjén arra, hogy új témákat vessünk fel és újszerű megoldásokat keres-

sünk” – fogalmazott Baconschi. Arra az újságírói felvetésre, hogy a kereszténydemokrata platform felállításával tulajdonképpen letette indulási szándékát a PD-L elnöki tisztségére, a külügyminiszter szerényen úgy válaszolt, egyelőre keresi a helyét a pártban, amely majd eldönti, hogy szüksége van-e a munkájára. Teodor Baconschi 2009 decembere óta vezeti a román külügyet, előtte párizsi nagykövetségként tevékenykedett. Korábban Băsescu tanácsadójaként és vatikáni nagykövetségként is dolgozott.

„Nem hiszem, hogy nőni fog a pártban a feszültség, ezért úgy gondolom, hogy Vasile Blaga akkor indul majd az elnöki székért, ha úgy érzi, hogy rendelkezik a kellő támogatással” – reagált a volt belügyminiszter bejelentésére Ioan Oltean, a PD-L egyik alelnöke. Hozzátette: meglátása szerint Blaga az egyik legrátermettebb jelölt, ezért bárkinek nehéz dolga lenne ellene küzdeni. Ugyancsak az alakulat főtitkáranak esélyeit latolgatta Cezar Preda alelnök is, aki úgy fogalmazott, hogy „Blaga megkerülhetetlen, a párt legkiemeltőbb embere”. „Bejelentése figyelemre méltó és értelmezhető azok számára, akik indulni akarnak a tisztségért és ennek érdekében készek nyílt színi harcot vívni” – fejtette ki Preda. ◀

Újabb juttatások csökkennének?

ÚMSZ

► Újabb megszorításokra kényszerül a kormány a szociális juttatások terén – tudta meg a *Jurnalul Național*. A napilap birtokába jutott kormányrendelet-tervezet szerint a múlt rendszer politikai üldözöttei jövőre nem utazhatnak ingyen a tömegközlekedési eszközökön, a fogyatékkal élők számára pedig csak kisebb, állandó összegű támogatás járna. A drákói intézkedések érintik a fogyatékkal élők gondozóit, azokat a nyugdíjasokat, akik valamely művészeti testület tagjai, a volt politikai foglyokat és egykori forradalmárokat is. A fogyatékkal élők számára fix összegű támogatásként 340 lej jár 2011. január 1-jétől a fokozottan súlyos, 250 lej a súlyos és 35 lej a közepes sérültség esetén. A gondozók jelenleg havi 400 lejes támogatást kapnak. Jövő évtől csak feleannyi jut számukra, és kötelesek lesznek legalább két fogyatékkal élő személyről gondoskodni, ha továbbra is igényt tartanak a támogatásra. A volt politikai foglyoknak és forradalmároknak járó juttatásokat a megszorító intézkedések jegyében a tervezet 25, a művészeti testületekben részt vevő nyugdíjasok támogatását pedig 50 százalékkal csökkentené. ◀



Vasile Blaga főtitkára, Teodor Baconschi csak tagja a PD-L-nek



Fotók: Tofán Levente

Román lapszemle

Mugur Isărescu, a Román Nemzeti Bank kormányzója arra hívta fel a figyelmet, hogy a munkaszerződés felbontásának körülményessége nagyon sok céget arra kényszerít, hogy sokkal körültekintőbben alkalmazzon új munkatársakat. (Gândul) ► Kolozsvári üzleti körökből származó információk szerint a BMW német gépkocsigyártó elkezdte feltérképezni a terepet egy, a városban nyitandó üzem megnyitása céljából. (România liberă) ► A belügyminisztérium rá szeretné tenni a kezét a polgármesteri hivatalok lakosság-nyilvántartási adatbázisaira (Jurnalul Național)

Sztrádák – papíron és a valóságban

Két évtizede az egymást követő kormányok mindegyike autósztrádák kilométereinek százát ígérte.

Ennek ellenre Románia jelenleg összesen 321 kilométer autópályával rendelkezik, ezek egy része is folyamatosan javítás alatt áll.

Bogdán Tibor

A fő kormánypart, a Demokrata-Liberális Párt a választási kampány idején 1300 kilométernyi sztrádát ígért; a közlekedési tárcát átvevő, majd nemrégiben leköszönt Radu Berceanu ehhez képest mintegy félezer kilométerrel visszakozott, hogy nyár elején közölje: a válsághelyzet miatt idén egyetlen kilométernyi autópályát sem épül. Annak aztán már csak örülhetett a közvélemény, amikor később, önmagát korigálva valamivel több, mint negyven kilométernyi sztráda átadását ígérte év végéig.

4,57 milliárd euró helyett 30 millió

Az még érthető, hogy az észak-erdélyi autópályára a jelenlegi körülmények között nem jut pénz – ebben az esetben uniós támogatás sem várható. Megmagyarázhatatlan azonban, hogy miért állnak gyakorlatilag évek óta az ugyancsak az ország nyugati határához vezető dél-erdélyi sztráda munkálatai, amikor az részét képezi a IV. számú páneurópai közúti folyosónak, bőven lehet hát uniós pénzeket fölvenni rá. A hely-

zet azonban az infrastruktúránál is az, ami más tevékenységi területek esetében: Románia képtelen lehívni az uniós pénzeket. A Brüsszel által utak építésére felkínált 4,57 milliárd euróból az ország eddig mindössze 30 millió eurót használt fel. Szakértők kimutatása szerint a Konstanca Nagylakkal összekötő dél-erdélyi sztráda egyetlen szakaszánál sem sikerült többet elkölteni a rendelkezésre álló pénzek felénél. Egészében véve Románia a 820 kilométerre tervezett autópályára szánt uniós összegek alig 1 százalékát hívta le eddig. Eközben Magyarország 2012-re elkészül a Makó–Nagylak sztrádával, amely így román oldalon csatlakozás nélkül, „a levegőben” marad.

Határidők – sztráda nélkül

Szakemberek nemrégiben pontos kimutatást készítettek arról, miként is állnak a munkálatok – szakaszokra lebontva – a Konstanca-Nagylak sztráda esetében.

A Nagylak és Arad közötti, 39 kilométeres út jelenleg kétsávos. Az építés költségei 432 millió euróra rúgnak, en-

nek 66 százaléka származna uniós pénzekből. A sztráda-hozzá sem fogtak, mivel a közlekedési tárcá még a tervezet sem küldte el az Európai Bizottsághoz. A pályaszakasznak az eredeti tervek szerint 2006-ra kellett volna elkészülnie, az újabb határidő 2013.

Az Aradot Temesvárral összekötő, 32 kilométeres 69. számú utat, az itt bekövetkezett számos baleset miatt a halál országútjának nevezik. A munkálatok 30 százaléka-val készültek eddig el, az átadási határidő 2011, a késés mintegy fél éves.

A Temesvár–Lugos országút jelenleg kétsávos. A sztrádaépítés nem kezdődött el, a román illetékesek még a finanszírozási költségjavaslattal sem juttatták el az Európai Bizottsághoz, bár az eredeti elképzelések szerint 2014-re kellene itt elkészülnie

a 35 kilométeres autópályának. Hasonló a helyzet a Lugos–Déva útszakaszon is, amelynek szintén 2014-re kellene autósztrádává „változnia”. Nulla kilométer készült el eddig a Déva–Szászváros között tervezett autópályából is, így a nehézgépjármű-forgalom továbbra is a város központján halad keresztül, a lakosság minden tiltakozása ellenére. A 32 kilométeres sztrádát 2009-ben kellett volna átadni, de a 2011-re kijelölt újabb határidő is tarthatatlan lesz.

Nem épülhet meg a Szászváros–Nagyszében autópályája sem, mivel a 82 millió euróra becsült tervezet – fellet az EU finanszírozná – a hazai építők nem küldték meg el Brüsszelnek. Az építéshez tavaly kellett volna hozzákezdeni, a munkálatok 2011-ben értek volna véget. Az újabb határidő 2013.

A Nagyszében Pitești-vel összekötő, az Olt völgyén végighaladó két út egyik sávja javítások miatt rendszerint zárva, ami rendkívüli módon megnehezíti a közlekedést. A román tervekkel Brüsszel elutasította, drágállva a 3,2 milliárd eurós kivitelezési költségeket, amelyeket így teljes mértékben a román félnek kellene biztosítania. A 116 kilométeres sztrádát 2008-ban kellett volna átadni a forgalomnak – újabb határidő nem ismeretes.

Pitești és Bukarest között még 1990 előtt készült el a 113 kilométeres sztráda, amelynek különböző szakaszait időnként azóta is javítják. Becslések szerint az „út-foltozás” költségeiből újabb autópályát épülhetett volna.

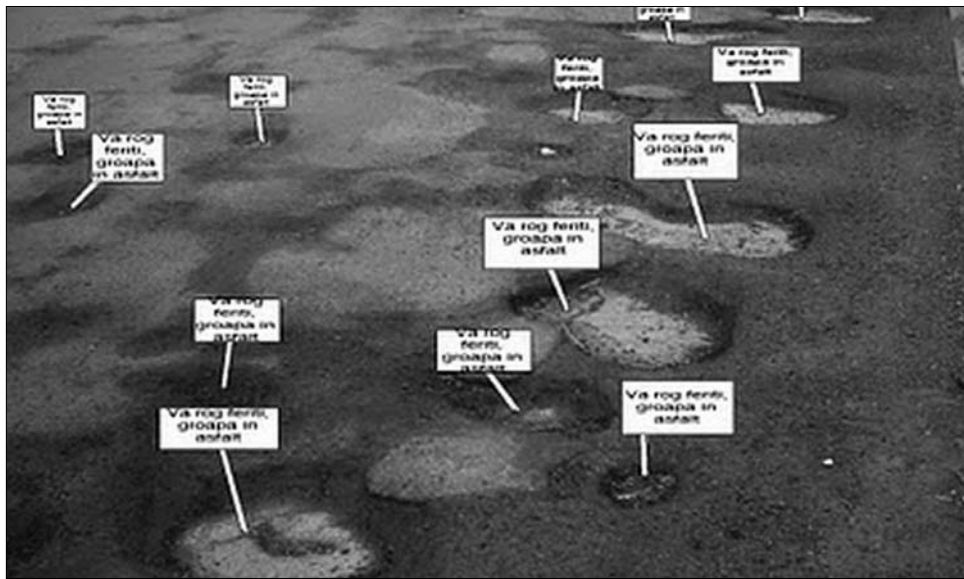
Folytatása, a Bukarest–Cernavodă sztráda, több szakaszban készült el 2007-re, 300 millió eurós költsé-

gel, aminek 23 százalékát fedezte az Európai Unió. A közlekedési tárcá 2009-re ígérte a Cernavodă–Konstanca szakasz átadását, az építők – a Colas, a Max Boegl–Astaldi és az Astaldi–most 2011-et jelölték meg végső határidőként. A sztráda 25 százaléka áll készen jelenleg, az építés költségei elérik a 603 millió eurót, aminek egynegyedét fedezi Brüsszel.

Volna...

Románia nagyszabású terveket tűzött maga elé a vasúti közlekedés korszerűsítése tekintetében is. A hazai illetékesek elképzelései szerint felújítanak a IV. számú vasúti folyosó részét képező Braszó–Kürtös vasútvonalat, amelyen a jövőben 160 kilométeres óránkénti sebességgel lehet majd közlekedni. Ugyanakkor 16 fontosabb vasútállomást korszerűsítene az út vonal mentén. Eddig azonban még az erre vonatkozó tervet sem terjesztették az uniós hatóságok elé. A költségeket több mint egymilliárd euróra becsülik – a kiadások azonban a késlekedés miatt várhatóan emelkedni fognak.

Szakértők szerint egyébként, ha a román illetékesek kihasználták volna a lehetőségeket, az uniós támogatásból eddig már összesen 760 kilométernyi autópályát épülhetett volna meg, 6000 kilométernyi országutat újíthattak volna fel; emellett 73 kilométerrel bővíthették volna a metróhálózatot. ◀



Románia, 2010: autópályák helyett kátyúk

Német és indiai félsiker az ENSZ BT-ben

Vetésforgó alapján működik az ENSZ Biztonsági Tanácsa: az állandó tagok mellé két esztendőre, évente öt-öt vétójoggal nem rendelkező tagot is beválasztanak.

Gy. Z.

Öt új, nem állandó tagot választott romániai idő szerint kedd este az ENSZ Biztonsági Tanácsa (BT). Bekerült a körbe Németország, India, Mexikó, Dél-Afrika és – a második szavazási fordulóban Kanadát legyőzve – Portugália. Berlinben hatalmas diplomáciai győzelemként ünnepezték a New York-i döntést.

Változó erőviszonyok

Amikor az ENSZ a második világháborút követően, 1946-ban létrejött, az alapítók úgy döntöttek, hogy a nemzetközösség csúcshatárának számító BT-nek öt állandó tagja legyen, az öt nagyhatalom: az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország, Kína, valamint a Szovjetunió (amelynek jogutódjaként most Oroszország tölti

be ezt a helyet). Csak ők rendelkeznek mindmáig vétójoggal, ami azt jelenti, hogy közölhet bármielyen neki nem tetsző döntést. Mellettük hat választott tagja volt a testületnek, de az 1960-as évektől kezdve olyannyira megváltoztak a világpolitikai erőviszonyok, hogy a hadakozás a tagság elnyeréséért, illetve odaítéléséért már-már veszélyeztette a testület működését. Időnként átsegített a nehézségeken az, hogy kompromisszumként egy-egy tagnak nem a szokásos két, hanem csak egy esztendőre szavazott mandátumot a Közgyűlés, ez azonban minden esetben csak átmenetinek számíthatott. Ez történt például 1962 és 1963 fordulóján, amikor Romániát a Fülöp-szigetek váltotta.

A változás tehát megérett, és 1966-ban be is következett: a választott tagok száma tízre

nőtt. A helyek eloszlása ettől kezdve így alakul: öt jut közösen Ázsiának és Afrikának, egy Kelet-Európának (ez jelenleg a jövő év végéig Bosznia-Hercegovináé), két-kettő pedig Latin-Amerikának és más fel nem sorolt régióval (Ausztráliával, Új-Zélanddal, Kanadával) közösen Nyugat-Európának.

Brüsszeli álmok

Az összetétel reformja néhány esztendeje ismét fölmerült, a hivatkozási alap ugyancsak a Föld politikai atlaszán bekövetkezett változások; elegendő az Európai Unió súlyának, illetve területének ugrásszerű növekedésére gondolnunk. Igaz, hogy ez a közösség nemcsak az Egyesült Államokhoz, hanem még a Szovjetunió helyébe lépett Oroszországhoz képest is jóval lazább szövetet alkot, viszont egyre kívánatosabb, hogy önállóan léphessen ki a világpolitika színpadára. Brüsszelnek nem is volna tulajdonképpen ellenére, hogy mindjárt nem is két évre választott, hanem állandó helyet kapjon az ENSZ irányításában, ezt viszont

épp a jelenlegi „ötök” utasítják el nagy vehemenciával, hiszen egy ilyen döntés mindenképpen az ő hatalmuk megnyirbálását is jelentené.

A nagy dilemmát mindkét fél számára az okozza, hogy mi legyen az EU bekerülésével a Kelet- és Nyugat-Európának „járó” helyek sorsa. Ha ugyanis megmaradna ez a leosztás – márpedig épp ez az unió tagországainak az elsőrendű érdeke –, akkor hasonló helyzet zerhat volt választó és választható tagja az ENSZ-nek a Szovjetunió mellett két tagköztársaság, Ukrajna és Fehéroroszország, aminek következtében Moszkva gyakorlatilag három szavazattal rendelkezett a Közgyűlésben, és olykor a Biztonsági Tanácsban is.

Belépés az előszobába

Ebben az összefüggésben nem könnyű megítélni, hogy Berlinen kívül még ki számára siker Németország bekerülése. A német diplomácia az elmúlt hetekben igencsak aktívizálódott, mert ezt a lehetőséget úgy értékeli, hogy nem csupán közvetlen bele-

szólást kap a világpolitika alakításába, hanem ezzel bekerült a régóta áhított állandó BT-tagság előszobájába is, ami által jobban tudja érvényesíteni a német érdekeket. Kétségtelenül kényes kérdésről van szó, és nem pusztán azért, mert Berlin ezzel valószínűleg keresztre tesz a brüsszeli ambícióknak. Németországot a második világháborúban betöltött szerepéért azal büntették, hogy kimaradt a szervezettől, és így is maradt, amikor ténnyé vált a megosztottsága. A két ország rész csupán 1973-ban lett az ENSZ tagja.

Bár a másik nagy vesztes, Japán már 1956-ban felveték, ennek háttérben elsősorban az állt, hogy a szigetország eddigre már főellenség-ből Washington legfőbb politikai és gazdasági szövetségesevé lépett elő, és 1958-tól két évig még a Biztonsági Tanács

munkájában is részt vehetett. Japán most az állandó tagság felé nyújtotta ki a kezét. Tegyük hozzá, hogy Németország és Japán a második és a harmadik legnagyobb finanszírozói a világszervezetnek, s ha Tokió és Berlin ebben a kérdésben eredményesre lép, akár még eredményes is lehet. Kétségtelen tény, hogy a finanszírozás súlyos érv, miként az is, amelyet India hangoztat: a szubkontinens mára a világ legnépesebb országává vált, és elképzelhetetlennek tartja, hogy ne kapjon önálló képviselőt a BT-ben. Így aztán India a mostani választott tagságot ugyanúgy egyfajta előszobának tekinti, mint a németek. Végül a negyedik jelentkező, Brazília: mint feltörekvő dél-amerikai állam arra hivatkozik, hogy messze kiemelkedik a föld-rész „futottak még” mezőnyéből. ◀

Az ENSZ BT választott tagjai

2010. december 31-ig: Ausztria, Japán, Mexikó, Törökország, Uganda;

2011. december 31-ig: Bosznia-Hercegovina, Brazília, Gabon, Libanon, Nigéria;

2012. december 31-ig: Dél-Afrika, India, Mexikó, Németország, Portugália.

Lap-top

A nap címe. A kormány lefaragja a fogyasztókkal élők pénzét, *Jurnalul național*.

Magyarázat. A lap megszerezte azt a kormányrendelet-tervezetet, amely kiterjeszténé a megszorító intézkedéseket a fogyasztókkal élőkre és a háborús veteránokra is. Eszerint előbbieknek kevesebb havi juttatás járna, utóbbiaknak pedig fizetniük kellene az eddig számukra ingyenes rádió és tévéberletet. Ha a dokumentum valós, az értelmezésünk szerint a kormány bukását jelentheti. Nem másért, de az RMDSZ vezető politikuskai többször hangsúlyozták, hogy elég volt, nem adják a nevüket további megszorító intézkedésekhez, kilépnek a kormányzástól, ha a demokráta-liberálisok ezt erőltetik. Kíváncsian várjuk a magyar politikások reakcióját erre a hírre. A miniszterelnök tegnap nem kommentálta a zsrnác cikkét, igaz, a juttatásaik lefaragása ellen lázadó pénzügyminiszteri alkalmazottakkal volt elfoglalva.

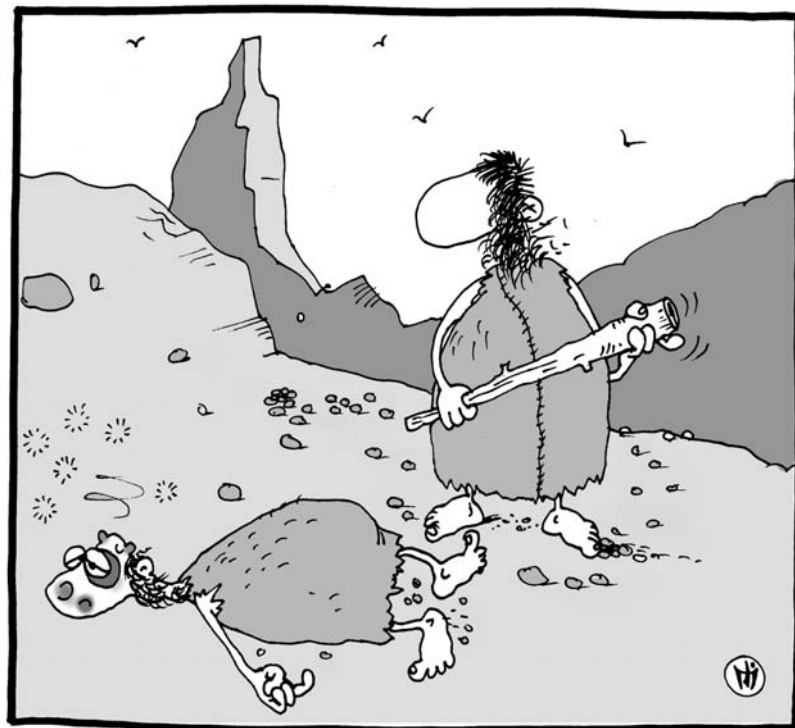
Goma. „Én nem vagyok román, ha Nicolae Pleșiță is román” – idézi az *Evo TV*-nek interjút adó Paul Gomat a *România liberă*. Az író az egykori szekuritátés tábornokról beszél így. Nem csoda, hiszen 1989 előtt alaposan meggyűlt a baja a diktatúra titkosrendőrségével. A jelenleg Franciaországban élő Gomat az háborította fel, hogy a volt szekus tisztet manapság sokan „jó románoknak tekintik”, akik az ország érdekeit védtek annak idején. A 75 éves író azokat az értelmiségieket is bírálja, akik a rendszerváltás után váltak hirtelen „ellenzékivé”. Nem menekül a csipős megjegyzéstől Gabriel Liiceanu és Nicolae Manolescu sem.

Mardale. Az *Academia Cațavencu* karikatúristája ismét remekelt az élclap e heti számában. Riporter az államfőhöz, miután a civilben raliversenyző Victor Ponta ellenzéki pártvezér felborult az autójával. „És mondja csak, Traian Băseanu úr, hol tartózkodott, amikor Ponta befordult a versenyen? Van tanúja arra, hogy a bal-eset pillanatában az elnöki irodában ült?”

Minden napra egy mondás

Amikor a gyerekek egy évesek lesznek, olyanok lesznek, mint a részek. Tartanod kell őket. Nekimennek dolgoknak. Nevetgélnek és sírnak. Üritenek. És hányanak.
Johnny Deep

Az első politikai sikertörténet



Horváth István

Ábel álma

SZELLEMLIDÉZÉS

Apám, a halál órája után, egy trombitát vett elé, s hozzám így szólt: – „No, Ábel, te nézzed, hogy az eredmény mikor mutatkozik!” – s azzal fújni kezdte a trombitát, hogy édesanyámat feltámassza. Fújta-fújta, s hát egy darab idő múlva csakugyan látom, hogy kinyílik anyámnak a szeme, és mosolyog nekem. – „Ne fújja tovább, mert feltámadott!” – szóltam oda apámnak, aki erre azt felelte, hogy most már nem hagyja abba, mert éppen kezdi a trombita fortélyát megismerni. Erre édesanyám és én, nagy örömben, elmentünk ketten a templomba, s amikor onnét hazatértünk, hát egy sereg feltámadott ember áll a ház körül. Bent a házban pedig szószólókat találtunk, akiket a meg nem holt élők menesztettek apámhoz, s akik éppen arra kérték őt, hogy hagyja abba a trombitálást, mert a holtak mind feltámadnak, s az élőket a hivatalaikból és a birtokaikból mind kiverik. Mindenfélét ígértek apámnak, de ő mégsem akarta a trombitálást abbahagyni. Erre a bankos igazgató (...) a trombitát hirtelen kikapta az apám kezéből, azt ide kihozta ebbe a hargitai házba, s a tábori ágyban elrejtette. Mi aztán ketten megtaláltuk itt a trombitát, s azon tanakodtunk, hogy melyiké legyen? Végre úgy osztzkodtunk meg, hogy maga a trombita a magáé lett, a hangja pedig az enyém. Igen, de akkor újabb nehézség állott elé, mert én a trombita nélkül is tudtam trombitálni, maga pedig a trombitával sem. Azonban mi segítettünk ezen is, mégpedig olyanformán, hogy örökös együttlétre barátságot fogadtunk egymásnak. (...) Maga fújta süketen a trombitát, én pedig szolgáltattam hozzá a hangot.

Tamási Áron: Ábel a rengetegben

Különutas szaúdiak?

A jelek szerint mégsem annyira reménytelen a Közel-Kelet távoltage a radikalizmustól, természetesen, ha adott egy pöttöm feltétel: ezt a régió nagyjainak „önbeporzásos” alapon, belülről is akarniuk kell. Szaúd-Arábia kimaradt a 9/11-et követő, az amerikaiak saját térfélen elszenvedett veresége felett érzett muszlim örömhullámból, s így a radikális retorika céljává vált, mint túlságosan jóérező ország.

Pont az általános hangnem eldurvulásának és a terrorimport veszélyének felismerése vette rá Abdullah bin Abdul Aziz királyt, hogy mintegy öt-nyolc éve állásfoglalásaiban, üzeneteiben irányítva temperálja a mecsetek „alkalmazottait”, az imámokat, hitszónokokat és műezzeiket. E célt szolgálja mostani nagyszabású terve is, miszerint a fővárosi és környéki mecsetekben képzéseket tartanak, amelyek célja a „moderáltság és intellektuális biztonság meghonosítása”. Mindez egy speciális állami képződmény, az Iszlám Ügyek Minisztériuma felügyelete alá tartozna. Ez ugyanúgy dicséretes, mint a királyi ház azon igyekezete, hogy enyhítsen a szaúd-arábiai társadalmon belül még mindig mostoha női státuson, vagy, hogy a vallási tolerancia nevében közelítse a fundamentalista vahabítákat és a konzervatív szunnitákat.

Bár a Human Rights Watch szerint ezeknek a változásoknak nehéz hinni, hisz nem áll mögöttük megfelelően biztos jogi háttér, alkotmányi kényszerítőerő, meggyőződés, hogy a demokratizálódási folyamatnak – ha ilyesmirel szó lehet – csak ez az egy járható útja van a Közel-Keleten. Hogy mennyi bizakodásra adhat okot az, amit Rijád eddig elért, azt talán jól jelzi, hogy nem követte nemzetközi felzúdulás a francia tervet, miszerint az Elysée-palota hosszú távon befektetne a szaúd-arábiai békés atomprogram felfuttatásába. A királyságnak ugyanis atomerőművekre is szüksége lesz, amennyiben biztonságosan akarja működtetni édesvizet előállító sólepárlóit. Arról már megoszlanak a vélemények, hogy a bizalom jele lehet az is, hogy amennyiben az amerikai kongresszus jóváírja, Rijád akár 84 új és 70 felújított F16-os vadászgépet, mintegy hetven Apache és ugyanannyi Black Hawk helikoptert állíthat hadrendbe. Én amellet maradok, hogy, bár a nukleárisan békés Közel-Keletért kardoskodó

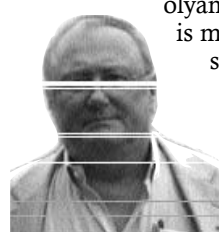


Ady András

Amerika kezében ez érvelési ütőkártya lenne, hisz akinek ekkora hagyományos arzenálja van, minek törekedjen nukleáris fegyverkezésre, a tranzakció újabb aggodalmat kelt, ami a regionális fegyverkezési verseny belobbantását illeti. Hisz akkor: inter arma silent leges.

Vörösiszap és vörös iszap

A hír, amit a *Mediafaxon* olvastam, a francia *Le Figaró*ra hivatkozott, és azt tudatta, hogy a Duna-menti (osztódással szaporodó) államok GDP-jének 31-42, munkahelyeinek pedig 29-50 százalékát a folyó mentén és vízgyűjtő területén elhelyezkedő ipari és bányászati adták, ami voltaképp és alapvetően még nem is volna baj, hiszen ipari – jó, megengedem: iparosodó – országokról van szó, ezért kellene. De most kaspzkodjunk meg: ezek az ágazatok évente összesen 5,7 milliárd köbméter folyóvizet használnak el. (Összehasonlításképp: nekem átlagosan havi 18 köbméter számláz ki a vízművek – ennyit fordítok gyakorlatilag egyszemélyes háztartásomban főzésre, mosásra, mosogatásra, tisztálkodásra, nyaranta a kert locsolására. És ez sem olcsó!) Sok olyan gyár, bánya már nem is működik, amely még a szocializmus – a gall lap precízebb fogalmazása szerint: a kommunizmus – idején épült, de a régi, sokszor elavult tározók még megmaradtak, hogy tovább szennyezzenek.



Gyulay Zoltán

Hát igen, a vörösiszap – pontosabban: vörös iszap – már csak ilyen. Szennyez a végzetlenségig, ezt mélyesen megtapasztalhattuk 1917 óta nem egyszer. És szennyez a világ eme fertályán maig, mélyesen beivódva a lelkekbe, nem tudjuk kiirtani magunkból rossz szokásainkat. Ilyenkor mind az Ószövetség példázata ötlök eszembe, amikor Mózes és a kiválasztott nép negyven évig kóborolt a sivatagban, mielőtt megérkezett volna az Ígéret földjére. Mert legalább másfél nemzedéknek kellett felnőnie ahhoz, hogy a gének ne hordozzák magukban az egyiptomi fogság nyomorúságának üzenetét, s Mózes is, aki ezt a rabságot megszenvedte, csak megpillanthatta a hegyről Kánaán kapuját, de át nem léphetett rajta. Más kérdés, hogy ünnepeiken a zsidók a mai napig elbeszélnek gyermekeiknek a történetet, a boldog véggel, a szabadulással egyetemben. Emlékezni mégiscsak kell. Csak éppen az nem mindegy, hogy miként. Mert az bizony nagy baj, ha ez az emlékezés a reflexeinkből, mintegy zsigerből jön,

ha azok a bizonyos gének üzennek, ha ösztönösen, tudatalattink parancsára cselekszünk. Márpedig ez a helyzet, amikor generációk fordítják a társaságban suttoóra hangjukat, nehogy mások meghallják, és nehogy jelenthessék az „illetékeseknek”,

Gátat kell emelni, szilárdabban a szomszédban átszakadtnál, minden ordas eszme elé. Ez még a volt időket átéltek feladata, a többi már a következő nemzedékeké.

mit is beszélnek. „Nem telefontéma”. Hányszor, de hányszor mondják, mondjuk a kagylóba valamely kényes téma előjöttkor, mert félt, hogy olyanok fülébe is eljut a szó, akikre nem tartozik bár, de azért hivatalból éberkednek. És összerendezzünk, ha meg szól az ajtócsengő, különösen nem várt órán, nem is kell ezek után mondanom, miért. Közös emléke ez nemcsak a Kárpát-medencének, hanem az egykor béketábornak csúfolt szocialista rendszernek, amelyben élet és halál ura volt a párt (a Párt!) és kinyújtott ökle, a Szekuritáté, a magyar ÁVO, a keletnémet Stasi, nem is beszélve a szovjet KGB elődeiről, a GRU-ról, az NKVD-ről.

Annak a korszaknak az egyiptomi fogsága ez az emlék, amelynek kegyetlen hagyaték-

ka a vörös iszap; ez a vörös áfium, lerakódva a lelkek mélyén, tovább mérgezve a mindennapokat. Felidézi bennünk az erdélyi falurombolást, amikor nem bűnös hanyagságból, hanem szántsándékkal árszattották el vízzel a legszebb hagyományokat őrző kis településeket: a Gyilkos-tó mintájára gyilkos tóvá változott tájból csak a templomtornyok keresztjei meredtek az égbe. Bár a víz tiszta volt – miközben a magyarországi katasztrófát okozó vörösiszap tele mérgező anyagok miriádjával –, a szándék azonban, amely rászabadította a földre, több mint zavaros. És bizony mondom, tán még jobban is megfertőzte az emberek lelkivilágát.

A megoldás nem feltétlenül az, amit a magyarországi szakemberek a zagy esetben használnak. A lúgos kémhatású masszát savval semlegesítik, de semlegesítés ide, semlegesítés oda, végtére is mindkettő mérgező (lúgot, ugye, Kosztolányinál isznak a cselédlányok). Gátat kell emelni, szilárdabban a szomszédban átszakadtnál, minden ordas eszme elé. Ez még a volt időket átéltek feladata, a többi már a következő nemzedékeké. Emlékszünk: ahogy a Biblia tanítja.

Röviden

Nőtt a deficit

Közel ötven százalékkal emelkedett a folyó fizetési mérleg hiánya az év első nyolc hónapjában az egy évvel ezelőtti szinthez képest, elérve a 4,07 milliárd eurót – írta a *Mediafax*, a Román Nemzeti Bank adataira hivatkozva. A deficitnövekedést elsősorban az okozta, hogy a folyó átutalások mérlege a 2009-ben mért 2,99 milliárd euróról idén 1,83 milliárdra esett vissza.

Távolmaradó befektetők

Az év első nyolc hónapjában 1,95 milliárd euróra zsugorodott a közvetlen külföldi befektetések összértéke Romániában, a 2009 hasonló időszakában mért 3,05 milliárdhoz képest – derült ki a Román Nemzeti Bank tegnapi közzétett adataiból.

Eladó a (bank)világ?

Ha a kelet-európai bankrendszer jövedelmezősége nem áll vissza a válság előtti szintre, akkor könnyen elindulhat egy bankeladási hullám – közölte az *mfor.hu* a KPMG szakértőinek elemzését. Szerintük a bankszférabeli változások hatására a pénzüzetek megpróbálják majd emelni díjait, marzsait.

Gáz: Románia nem válogat

Folytatás az 1. oldalról

A Gazprom tegnapi közleménye szerint a munka elvégzésére a két fél közös munkacsoportot hoz létre – a műszaki-gazdasági számítások kedvező kimenetele esetén a felek már 2011 első negyedében kétoldalú kormányközi megállapodásban rögzítenék a projekt mihamarabbi megvalósításának körülményeit.

A nyár folyamán Traian Băsescu államfő még arról beszélt: Románia a Nabucco gázvezeték tervének elkötelezettje, a Déli Áramlat sorsától függetlenül. Mint ismert, a Nabuccót éppen azzal a céllal hozták létre, hogy az Európai Unió függetlenedjen a moszkvai beszállítástól, így a két vezeték egymásnak riválisa.

Versenyfutás a gázért

Borbély Károly szerint a két gázvezeték román szempontból nem zárja ki egymást, mindkettő „stratégiai fontosságú” Bukarestnek. „Számunkra az a legfontosabb kérdés, hogy melyik vezeték készül el hamarabb. Ez elsősorban finanszírozás kérdése, és a Nabucco e tekintetben jobban áll” – magyarázta az államtitkár. Emlé-



„Ütött a gázóra”. A Romániát átszelni készülő új gázvezeték mindegyike „stratégiai fontosságú”

keztetett arra, hogy a Nabucco kiépítésében résztvevő országok vezetői idén már aláírták az összes dokumentumot, és gyakorlatilag már a beszállítókat keresik a projekt kivitelezéséhez. „Ezzel szemben a Déli Áramlat lépéshátrányban van. Tény, hogy a szándéknyilatkozat aláírásával egyet léptünk előre ezen a téren is” – magyarázta az ÚMSZ-nek Borbély.

„A pénz nem akadály”

Alekszej Miller, a Gazprom elnöke szerint a Déli

Áramlat építését 2013-ban kezdenék el, így 2015-ben már üzembe is helyezhetik a vezetékét. „Nincsenek fi-

nanszírozási gondok, mivel rendelkezünk az összes anyagi feltétellel. A 63 milliárd köbméteres kapacitású-

ra tervezett vezeték elsődleges célpiacai Kelet-, Dél- és Közép-Európa országai lesznek” – fogalmazott Miller, aki azt is igyekezett leszögezni, hogy a Déli Áramlat nem kíván egyetlen hasonló vezetékkel sem versenybe szállni, célja csupán a kontinens felé való energiaszállítás diverzifikálásának erősítése.

A Gazprom előjárója arra is utalást tett, hogy együttműködési potenciált látnak egy, a Romgazzal való közös vállalat létrehozásában, mely a földgáz mellett villanyáram szállítására is kiterjedne. Az Emil Boc kormányfővel, illetve Ion Arion gazdasági miniszterrel folytatott tegnapi megbeszéléseken azonban felmerült a kőolajra és kőolajipari termékekre kötendő egyezmény lehetősége is. ◀

Ma nyitják meg hivatalosan az Arad-Szeged gázvezetékét

Tánczos Barna államtitkár, az RMDSZ önkormányzatokért felelős ügyvezető alelnöke kíséri el ma Emil Boc miniszterelnököt az Arad és Szeged közötti gázvezeték hivatalos átadására. Az eseményen, Magyarország kormányfőjén, Orbán Viktoron kívül Günther Oettinger, az Európai Bizottság energiaügyi biztosa, valamint Hernádi Zsolt, a MOL elnök-vezérigazgatója is jelen lesz. Tánczos szerint a (tesztelési szándékkal már egy hónapja működő) vezeték

egyik legfontosabb aspektusa, hogy növeli Románia gázellátásának biztonságát azáltal, hogy nincs többé kiszolgáltatva az Oroszországból érkező, Ukrajnát is átszelő gázszolgáltatásnak. A 109 kilométer hosszú vezeték megépítéséről a felek már több mint tíz éve tárgyalnak, s a Mol-csoporthoz tartozó FGSZ Földgázszállító Zrt. és a román Transgaz végül 2008 nyarán kötött megállapodást a két ország nagy nyomású földgázszállító-rendszereinek összekapcsolásáról.

HIRDETÉS



ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

a mi televízióink

www.erdely.tv

megtalálja a

ROMTELECOM
dolce



magyar csomagjában

Lázadás és káosz a pénzügynél

Salamon Márton László

► Elképesztő jelenetek zajlottak tegnap a bukaresti pénzügyminisztérium miniszteri és államtitkári kabinetjeinek otthont adó első emeletén. A tágas, hosszú folyosókon, ahol máskor a méltóságteljes csendet csak egy-egy titkárnő túsarkú cipőjének kopogása töri meg, tömött sorokban álltak az irodáikban csapot-papot ott hagyó, felháborodott alkalmazottak. A kapunál, ahol máskor szigorú ellenőrzés után, előre bejelentve engedik csak be az őrző-védők a látogatót, tegnap teljes volt a káosz, bárki szabadon járhatott ki-be az Országos Adóhatóságnak (ANAF) is székhelyül szolgáló pénzügyminisztériumi épületbe.

Kincstári pesszimizmus

„Nem az a fontos, hogy engem hogy hívnak. Az a fontos, hogy nekem is levágták a jövedelmem több mint hatvan százalékát” – hártja el kérdésünket egy késő ötvenes éveit taposó férfi. Annyit elárul, hogy huszonnyolc éve dolgozik a pénzügyminisztériumban közhivatalnokként, elérte a legmagasabb, első kategóriás tanácsosi fokozatot, és jelenlegi jövedelme alig haladja meg az ezer lejt. Mellette egy szintén ötvenes nő lobogtatja a néhány napja, a tizedikei fizetésnapon kézhez vett bércecsületét, amelyen 425 lejes összeg szerepel. „Referensként dolgozom lassan már harminc éve itt, és lám, ide jutottam” – kesereg az asszony, akire rálicítal fiatal szomszédja, aki kezdőként

349 lejes bért „érdemelt ki” szeptemberre a Boc-kormánytól. „Bezárjuk a kincstári hivatalokat, hadd lássuk, hogy tud nélkülünk működni az ország” – fenyegetőzik egy fiatalabb nő, aki alighanem azokkal a csoportokkal érkezett a minisztérium központi épületébe, amelyek a főváros különböző kerületeinek kincstári hivatalaiból és adóhivatalaiból verődtek össze, és csatlakoztak a minisztériumi lázadáshoz.

„Felnégyelt” bérek

Valamennyien a folyosón tiltakozók közül ugyanazt nehezmenyéznek: miután július elsejétől beleestek az addigi jövedelmek 25 százalékos általános lefaragásába, rajtuk még „rúgtak egyet” szeptember elején is, amikor – a Sebastian Vlădescu pénzügyi és Mihai Șeitan munkaügyi miniszter menesztését is ered-

ményező kormányátalakítást követően – Traian Băsescu államfő kijelentette: a két tárca-vezető menesztésének egyik fő oka az, hogy a pénzügynél és a munkaügynél megmaradtak a bérjellegű póttuttatások. A két „bűnös” helyére érkező két új miniszter pedig katonásan teljesítette a cotroceni-i ukázt, és azonnal le is vágta ezeket a juttatásokat, ami a pénzügy alkalmazottai esetében további, átlagban 40-50 százalékos jövedelemcsökkenést eredményezett.

„Nekem a júniusi jövedelem majdnem 80 százalékát vették el! Miből fizessem a lakásom bankrészleteit? Földönfutóvá tett ez a kormány!” – sopánkodik egy harmincas nő, aki a levágások előtti, húszmillió régi lejes jövedelmére vett fel bankkölcsönt, amelynek havi részlete 230 euró – a jelenlegi, 490 lejes bérének kétszerese. A vezető beosztású alkalm-

Spontán sztrájk, országszerte

Néhány óra alatt „lázdak” fel országszerte a helyi adóhivatalok, a munkaügyi hivatalok, a gazdasági igazgatóságok, valamint a nyugdíjbiztosító munkatársai. A tiltakozók csatlakoztak a bukaresti megmozdulásokhoz, többek között Maros, Fehér, Kolozs megyében is. Marosvásárhelyen az adóhivatal munkatársai tagadták meg a munkát, Kolozs megyében az alulfizetett „adómunkások” utcára is vonultak. A

Kolozs megyei adóhivatal udvarán összegyűlt emberek feszült légkörben tiltakoztak. „Azért gyűjtjük be az adót, hogy a kormány párt tagjai ellop hassák” – háborgott az egyik helyi szakszervezeti vezető. „Addig tüntetünk, amíg a kormány jobb belátásra nem tér” – szögezte le. Fehér megyében ötszáz alkalmazott csatlakozott az országos akcióhoz, mintegy kétszázan Gyulafehérváron vonultak az adóhivatal elé.

zottak sem dicsekedhetnek egyébként: egy pénzügyminisztériumi vezérigazgató 1400-1600 lejt keres jelenleg, amit a felelősséghez képest megalázóan alacsonynak tartanak még a beosztottjaik is.

Hordósóznok ANAF-elnök

Miközben a minisztériumi folyosón zsúfolódó tömegben nő a türelmetlenség, irodájából kilép az Országos Adóügyi Hatóság (ANAF) elnök-

ke, Sorin Blejnar. Mire a riporterhad felismeri és hozzárohan, a magas rangú hivatalnok már megtesz húsz-harminc métert a kijárat felé, de ott kénytelen megállni, mert körülveszik a fellázadt alkalmazottak. Blejnar – akiről patokokban dől a veríték – először megpróbál szót érteni a szavába vágó, hadonászó emberekkel, majd hirtelen elhatározással kihozat egy asztalt az egyik irodából, és felkapaszkodik rá. Először üdvözlés, majd pfújolás az osztályrésze, amikor arra kéri az alkalmazottakat, hogy menjenek vissza az irodáikba, és folytassák a munkát. „I-de-a-pézn! I-de-a-pézn!” skandálják egyre türelmetlenebbül a követelők, miközben Blejnar kétségbeesetten próbálja túliabálni őket. „Hétfőn, a képviselőházban tárgyalják azt a kormányrendeletet, amelynek értelmében a pénzügyminisztériumi és adóhatósági alkalmazottak jövedelemszintjét a többi hasonló állami intézmény jövedelemszintjéhez igazítják” – bizonygatja a vezető tisztségviselő, akinek szavait azonban elnyeli a folyosói hangzavar. Blejnar tesz még egy próbálkozást: húsz-harminc fős küldöttség tagjainak nevét tartal-

mazó lista összeállítását kéri a lázadóktól, akikkel tárgyalásokat folytathatna. „Készítsd el te a kiegészített bérlistáinkat!” – vág vissza egy harcias fiatalember, aki más körülmények között alighanem alázatosan, szemlesütve szokott elmenni a rettegett ANAF-fővezér mellett...

Miniszteri struccpolitika

De Sorin Blejnar legalább megpróbált tárgyalni az alkalmazottakkal. Nem úgy, mint Gheorghe Ialomițianu miniszter, aki valamikor a déli órákban egy hátsó ajtón, angolosan távozott – mint kiderült, a kormányhoz, ahol több órán át tartó ülésen vett részt. Ialomițianu estefelé jelent meg újra a minisztérium épületében, ahol lincshangulat várta. A miniszter magabiztosságot mímelve tört magának utat irodája felé, az elengedhetetlen és szitkok özönében, hogy onnan azán lapzártánkig ki se tegye a lábát. Este nyolc óra körül Vasile Marica Sedlex-es szakszervezeti vezető bejelentette, vizet és szendvicset rendelt az embereknek, minthogy felkészültek arra is, hogy az egész éjszakát, s ha kell, a küldöttség tagjainak nevét tartal-



Az alkalmazottak csapot-papot irodáikban hagytak, s előzönlötték a minisztériumi folyosót. Fotó: Tofán Levente

Megsem lesz terelőút Marosvásárhelyen

Munkatársunktól

► Beperelni készül Dorin Florea marosvásárhelyi polgármester a környezetvédelmi minisztériumot, amiért az nem engedélyezte a marosvásárhelyi Tudor negyed és a helyi klinikákat összekötő elkerülőút megépítését. Az évek óta függőben lévő beruházáshoz a helyi önkormányzat uniós forrásokat kívánt felhasználni: eddig 56 millió lejre nyújtott be pályázatot a testület. Az elkerülőútról hosszú ideje vitáznak a helyiek, idén tavasszal még úgy tűnt, hogy sikerült kompromisszumos megoldást találni. Eredetileg az önkormányzat nyolc hektár erdő kivágására tett javaslatot, ám ezt a verziót a Borbély László által vezetett minisztérium nem fogadta el. Márciusban egy újabb útvonal kijelölésével „csupán” négy hektár feláldozása vált szükségessé, de végül ezt a megoldást sem találta megfelelőnek a minisztérium.

Dorin Florea polgármestert láthatólag meglepte a szaktár-

ca szigorú döntése, és „szakszerűtlen, zavaró és a marosvásárhelyieket sértő” döntésnek nevezte a határozatot. „Egy kész és már megpályáztott terv nem utasítható vissza. Kérhetett volna kiegészítést, javítást a minisztérium, de nem volt joga visszadobni a tervünket” – fogalmazott élesen a polgármester, aki úgy döntött bepereli a Borbély László által vezetett szaktárcát. Az elképzelések szerint az elkerülőút áthaladt volna a Marosvásárhely „tüdejének” nevezett Somostetőn, ezért négy hektár erdő kiirtását tette volna szükségessé az építkezés. Az erdőirtás ellen több civil szervezet is tiltakozott, ezért az önkormányzat 37 hektárnyi terület erdősisítésére tett javaslatot. Az autósforgalom számára kedvezőtlen döntés mellett nyilvánosságot látott egy, a kerékpárosok számára ígéretes bejelentés: három héten belül megnyílik a jelzett útvonalon egy húsz kilométeres bicikliút, melyen több pihenőhelyet is kialakítottak a kivitelezők. ◀

Borbély: bezárjuk a hazai vörösiszap-ülepítőket

Hírösszefoglaló

► Románia felszámolja azokat az ülepítőket, amelyek nem felelnek meg a biztonsági előírásoknak, a jelentős anyagi ráfordítást igénylő munkálatokhoz külön keretet biztosít a Boc-kabinet – jelentette be tegnap Borbély László környezetvédelmi miniszter. „A kormány jóváhagyta, hogy a Környezetvédelmi Alapból 100 millió lejt különítsünk el négy ülepítőmedence bezárására” – közölte tegnap a tárca-vezető a legutóbbi kormányülés után. Bár az intézkedésre a magyarországi, ajkai vörösiszap által okozott katasztrófa után került sor, ez része egy majdnem két évtizedre tervezett környezetvédelmi és gazdasági stratégiának. A Gazdasági Minisztérium 2007–2020-as bányai akciótervében összesen 77 olyan ülepítőmedence szerepel, amelyeket vagy rehabilitálnak, vagy végleg felszámolnak – hangsúlyozta a környezetvédelmi miniszter, aki elmond-

ta, a Gazdasági Minisztérium szakemberei kidolgoztak egy sürgősségi listát is. Ezen a listán kiemelt helyen szerepelnek azok az ülepítők, amelyeknek a felszámolása sürgős, és amelyeknek a bezárására pénzt fordítanak a Környezetvédelmi Alapból is. A most elkülönített összeg 2012-ig használható fel.

Az EU külön szabályozza a szanalási és rehabilitálási folyamatot, a munkálatok befejezésére pedig tíz év haladékot adnak, 2020-ig tehát az összes tározó helyzetét rendezni kell. A már említett alapon kívül több kiegészítő forrás is elérhető. A szennyezett területek rehabilitációjára például a Környezetvédelmi Operatív Program keretében is lehet pályázni. Országos szinten 100 millió euró értékben készülnek ilyen jellegű tervek – tájékoztatott Borbély.

Mint arról beszámoltunk, Romániában két helyen van az ajkaihoz hasonló vörösiszap-ülepítő: Bihar, illetve Tulcea megyében, a Duna-delta tőszomszédságában. ◀

„Szénszünet” az iskolában

Antal Erika

► Két marosvásárhelyi iskolából, a Romulus Guga Gimnáziumból és a 7-es Számú Általános Iskolából a hideg miatt – egyelőre két napra – hazaküldték a tanulókat. „A kétnapos kisesést még be lehet pótolni, nem jelent komoly veszteséget, remélhetőleg mihamarabb helyreáll a fűtés” – fejezte ki reményét Il-de Ildikó főtanfelügyelő-helyettes. Azonban nemcsak az említett két intézményben van gond, több helyi iskolából jelezték ugyanis a szülők: hidegben tanulnak a gyerekek. A többi, fűtés nélkül maradt intézményben a szülők összefogásával próbálják elviselhetővé tenni a hőmérsékletet, olajradiátorokat, hősugárzókat szereltek be az osztálytermekbe. Bota Edit, az Energomur szövívője elmondta, figyelmeztették a polgármestert arra, hogy az elektromos fűtés sokba kerül, és kevésbé biztonságos, ezért szerencsésebb lenne, ha kiegyenlítenék a tartozásokat az E.On Gaznak.

Andrássy Árpád, a 7-es Számú Általános Iskola igaz-

gatója szerint elviselhetetlen volt a hideg az osztálytermekben, és el akarták kerülni a tömeges megbetegedést, ezért döntöttek úgy, hogy két napra felfüggesztik a tanítást.

Marosvásárhelyen vannak lakónegyedek, ahol szeptember óta nincs meleg víz, és a fűtés sem indult be, az Energomur és az E.On Gaz közötti nézeteltérések miatt. A gázszolgáltató csak azokat a kazánházakat látja el gázzal, amelyeket november 1-jétől a magyarországi Regionális Fejlesztő Vállalat fog működtetni, az úgynevezett fehér zónákban meghatározatlan ideig szünetel a szolgáltatás.

Hasonló krízishelyzettel küzdenek a hét eleje óta a Hargita és a Brassó megyei iskolák is. Bizonytalan időre felfüggesztették az oktatást Balábányán a Liviu Rebreanu és az 1-es Számú Általános Iskolában, Brassóban öt oktatási intézmény maradt fűtés nélkül. A gondot itt is a tetemes önkormányzati tartozások okozzák. Az ügyben megszólalt Daniel Funeriu oktatási miniszter is, aki tartatlannak nevezte a helyzetet és gyors megoldást ígért. ◀

Röviden

Már kapható az októberi Korunk

Kapható a könyvesboltokban a *Korunk* című folyóirat októberi lapszáma. Hogyan vigadtak a 16. századi kolozsváriak, és kik voltak a pajzán hegedűsnék? Miért és kik lopták el a 18. században a külső templom ezüstveretes táblájú bibliáját? Milyen történetek helyszíne volt a fürdőház, és hogyan alakult a város kertkultúrája a 19. századig? Milyen volt a város sportélete a kiegyezés korában? Hogyan íródott egy „kolozsvári gesta”, és hogyan rajzolódott meg a szovjet katona képe az 1944–1945-ös kolozsvári emlékezetben? Ezekre és más, a kincses város történetéhez kapcsolódó kérdésekre keresi a választ az új lapszám.

Dzsesszfesztivál Kolozsváron

Az Egyetemisták Művelődési Házában és a Fashion Klubban lépnek fel a negyedik alkalommal megszervezett Transilvania Jazz Festival meghívott művészei, október 15-e és 18-a között Kolozsváron. A nyitónapon, pénteken 21 órától a Fashion Klubban lép fel a bolgár saxofonos, Theodosii Spassov és zenekara. A Theodosii Spassov Orchestra zenekar a román dzsesszzenekesnővel, Teodora Enacheval lép színpadra, a koncertet pedig vasárnap este héttől az Egyetemisták Művelődési Házában is megismétlik. Ugyanezen a helyszínen szombaton a The Light Trio nevű lengyel együttes, hétfőn pedig a cseh KK Band ad koncertet.

Vasárnapig sztrájkolnak a Román Opera művészei

Legkevesebb vasárnapig tart a sztrájk a Kolozsvári Román Operában. Kelemen Hunor művelődési miniszter hétfőn fogadja a szakszervezeti küldöttséget.

Sipos M. Zoltán

Kelemen Hunor művelődési miniszter hétfőn, október 19-én fog személyesen találkozni a kolozsvári Román Opera szakszervezetének immár negyedik napja sztrájkoló tagjaival Bukarestben – tudtuk meg tegnap Porcsalmi Bálint kabinetigazgatótól. A művészek az intézmény vezetőjének lemondását követelik, mert elégedetlenek a tevékenységével, illetve a munkakörülményekkel. Porcsalmi Bálint tegnap még nem tudott tájékoztatni arról, hogyan értékeli a minisztérium az opera igazgatójának munkáját és mennyire látják megalapozottnak az alkalmazottak követeléseit. A kabinetigazgató elmondta, csak jövő héten várható hivatalos állásfoglalás a minisztérium részéről.

A hétfőn kirobbant sztrájk egyik áldozata Tompa Gábor lett, a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatója rendezti ugyanis meghívottként Mozart *Don Giovanni*



Hétfőn kezdték a sztrájkot, hamarosan a kulturális miniszterhez mennek kihallgatásra

Fotó: aderarul.ro

című művét, melynek próbafolyamatát a munkabeszüntetés megszakította és meghatározatlan időre kitolta a bemutatóját.

Rareș Trifan igazgató a munkabeszüntetésre reagálva sajtóértekezletet tartott, melyen Tompa Gábor is részt vett. Az Állami Magyar Színház vezetője elítélte a sztrájkoló művészeket, akik nyílt levélben válaszoltak, mondván, hogy nem kívánnak tovább együtt dolgozni Tompa Gáborral. Kéri, hogy nyilvánosan vonja vissza sértő nyilatkozatát és kérjen bocsánatot.

Nem kér bocsánatot Tompa Gábor

„A sztrájk csak ürgy arra, hogy a szakszervezeti ta-

gok minél kevesebbet dolgozzanak. Az opera alkalmazottainak munkabeszüntetése meghalad minden jó modort és ízlést, így csak megismételni tudom, amit már egyszer elmondtam: a szakszervezet akciója primitív, ezért valójában nekik kellene bocsánatot kérniük, nem pedig nekem” – reagált a bocsánatkérésre felszólító levélre Tompa Gábor. A rendező az ÚMSZ-nek elmondta: a munkakörülmények valóban nem a legjobbak az intézményben, mert az épületben a fűtőtestek szakszerűtlenül vannak felszerelve, így nem működnek. „Ezt saját magam is megtapasztaltam, hiszen meghívott rendezőként sokszor 10 órát is álltam 14–15 fokos hidegben. Ezt viszont

a Román Opera társulatának szakszervezetis tagjai ürügyként használták fel, és valóságban bojkottálták az intézmény működését” – jelentette ki lapunknak Tompa. A rendező a szakszervezet levelében erős magyarellenességet és xenofób magatartást érez. „Ez elszomorít, mivel egy olyan városban történik mindez, amelynek egyik legfontosabb jelzője a multikulturalitás kíván lenni” – mondta el lapunknak a rendező.

Tompától megtudtuk, munkáját jelentősen megnehezítette ugyan a sztrájk, de nagyjából sikerült befejeznie. „Pár napi próba után a darab gyakorlatilag bemutatható” – jelentette ki.

A kolozsvári Román Opera alkalmazottai vasárnap fe-

jezik be a sztrájkot és állnak ismét munkába. „A kérdéses fűtőtesteket a szakemberek vasárnapig tudják megjavítani, így a hideg termék ellen tiltakozó művészek hétvégén beszüntetik a tiltakozási akciójukat és munkába állnak” – mondta el lapunknak Dan Bădilă, az intézmény szóvivője.

Rabszolgák kórusa

A kolozsvári Román Opera alkalmazottai a *Rabszolgák Kórusának* élénklésével kezdték meg hétfőn reggel sztrájkjukat. A szakszervezeti tagok nemtetszését elsősorban a fűtetlen épület váltotta ki, de közléstük szerint elégedetlenek az igazgató tevékenységével is. Úgy vélik: Rareș Trifan „diktatórikusan” vezette az intézményt, a legtöbb döntést konzultáció nélkül hozta meg. Ugyanakkor felelőtlenül bánt az alkalmazottak fizetésalapjával, az intézmény közpénzeivel is könnyelműen és szakszerűtlenül gazdálkodott – állítják a szakszervezeti tagok.

Tompa Gábor rendező szerint ez az állítás a közvélemény megtévesztése: a színházak a kiutalt pénzeket csak azokra a célokra költetik el, amelyekre azt kiutalták. Tompa leszögezte: a szakszervezetisek alaptalanul követelik az igazgató leváltását, ez ugyanis kizárólag a Művelődési Minisztérium, pontosabban a művelődési miniszter hatáskörébe tartozik. ◀

Újra itthon, Székelyföldön

Varga-Welther Júlia és Kiss László kiállítása a sepsiszentgyörgyi Lábás Ház nagytermében

ÚMSZ

„Varga-Welther Júlia és Kiss László annak ellenére, hogy csaknem huszonöt éve Ausztriában élnek és alkotnak, micinknek mondhatóak, ugyanis Székelyföld szülőttei” – jelentette ki a két művészről Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész.

Kiss László 1941-ben született Székelykeresztúron. Majd a marosvásárhelyi Művészeti Középiskolában érettségizett, azokban az években, amikor ott tanulni, a hazai képzőművészeti közvélemény szerint még komoly rangot jelentett, mivel ez nem csak a főiskolára való bejutásnak volt szinte a biztos záloga, de többnyire a későbbi művészi válásnak is. Tanulmányait az akkor szintén kiváló színvonalú kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán folytatta, erdélyi művészetünk karakterét évekre meghatározó



Mindkét művész Miklóssy Gábor tanítómesterének

Fotó: pluszport.ro

hatású, híres – mert kivételes akadémiai tudás birtokában tanító – de hírhejt is, mert ezt a tudást esetenként kegyetlenségig kérlelhetetlen lelki gyötrelmeket okozva to-

vábbadó, Miklóssy Gábor festőművész tanítványaként.

Varga-Welther Júlia az udvarhelyszéki Kisfaludban született 1955-ben. A székelykeresztúri Orbán Ba-

láz Líceumban érettségizett, ahol éppen Kiss Lászlónak, a fiatal művész-tanárnak volt a tanítványa. Az ő ösztönzésének, irányításának fontos szerepe volt abban, hogy Júlia is ezt a pályát választotta. Varga Júlia is a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola festészeti szakán tanult és szerezte meg a diplomát. Tóth László és Fulger Radu mellett, az akkor már idős Miklóssy Gábor neki is a tanára volt.

„Később mindkét művész áttelepült Ausztriába, a külön utakon járó alkotó a művészi-baráti kapcsolatot később is megtartotta. Közös művésztestületnek lettek a tagjai, így közös kiállításokon is szerepeltek. Az időnként egymáshoz közelítő, érintkező életpályáik jó alapot biztosítottak székelyföldi vándor-kiállításuknak – hangsúlyozza Vécsi Nagy Zoltántól. A közös sors, a közös gyökerek a kiállítók

munkáin is érződnek: „e képek, úgy ahogy, de rokon színvilágúak” – emelte ki a tárlatot megnyitó szakember.

Mindkettőjüknek gyakoriak a semleges színek: a hidegtől a melegig számtalan minőségben használt fehér, és ugyancsak a színhőmérsékletek és telítettségi fokok széles skáláját felölelő szürkékkel kerített, többnyire meleg, élénk és gyakran összefüggő foltokban alkalmazott, természetes alapú színek, leginkább az úgynevezett földszínek.

„De talán még a színbeli rokonság előtt és felett az egyezés abban van, hogy mindkettőjük képeiről leolvasható egy lényeges műfajmeghatározó sajátosság, a táblakép-festészetnek, mint az annak lényegét szolgáló síkfelülethez, szinte kötelezően alkalmazkodó műfajnak a feltétlen tisztelete” – tette hozzá a művészettörténész. ◀

Ígéretek 4.

ÚMSZ

Immár negyedszerre hirdeti meg irodalmi pályázatát a Garbo Kiadó. Eddig három antológiájuk jelent meg *Ígéretek* címmel, melyben a nagyközönség számára eddig ismeretlen tehetségek mutatkozhattak be. Idén a negyedik kötetet szeretnék megöltetni kiváló versekkel és novellákkal, ehhez várják pályázat útján az alkotásokat. A kiadó első irodalmi pályázatának eredményeképpen a 2009-es tavaszi Ünnepi Könyvhétre jelent meg az első *Ígéretek* antológia, majd ezt követte 2010 februárjában a második, augusztusban pedig már a harmadik kötet bemutatójára kerülhetett sor. Most ismét meghirdették pályázatukat, amelyre maximum 5 oldal, azaz 9000 leütés terjedelmű prózai írásművel, vagy egy verssel lehet jelentkezni. Az irodalmi pályázat nyertes műveit közös kötetben adják ki, melyben minden szerzőnek lesz egy fényképes bemutatkozó oldala is. ◀

„Pályázásra bátorítok”

Zágoni Balázst, a Filmtett korábbi főszerkesztőjét, a Koinónia Kiadó igazgatóját delegálta Kelemen Hunor kulturális miniszter a Román Nemzeti Filmközpont héttagú igazgatótanácsába. Fontos feladatának tartja, hogy az intézményt közelebb hozza az erdélyi magyar filmes szférához.

Farkas István

► Mít tekint ön elsődleges feladatának a Román Nemzeti Filmközpont (CNC) igazgatótanácsában?

– Mivel Kelemen Hunor miniszter úr jelölt a testületbe, elsődleges feladatom, hogy mindarról informáljam, ami a testületben történik, illetve a minisztérium álláspontját képviseljem a tanácsban. És mivel úgy látom, hogy jóval kevesebben vannak a magyar pályázók, mint ahányan lehetnének, azt is természetesen feladatomnak tartom, hogy megpróbáljak változtatni ezen. Tehát informáljam a lehetséges pályázókat, filmgyártókat, fesztivál- és workshop szervezőket arról, hogy hogyan működik a rendszer, és pályázásra bátorítsam őket.

► Ez azt jelenti, hogy megpróbálja közelebb hozni a CNC-t az erdélyi magyar alkotókhöz, fesztiválszervezőkhöz?

– Igen, ezt szeretném. Egy egyszerű dolgot mindenképp szem

előtt kell tartani: csak az kaphat támogatást, aki pályázik.

► Figyelembe véve, hogy nagyon kevés magyar pályázatot támogatott a nemzeti filmközpont, beszélhetünk arról, hogy túlságosan (többségi)nemzeti, vagy csupán az történik, hogy kevés a magyar pályázó?

– Az az igazság, hogy valóban kevés magyar pályázat érkezik. Nem ismerem több évre visszamenő statisztikát, de az tény, hogy ebben a félévi pályázati körben egyetlen magyar vonatkozású pályázat sem volt. És azt is tudom, hogy az első félévben is csupán két magyar vonatkozású fesztivál vagy workshop szokott megjelenni. Pedig a nemzeti kisebbségek filmes kultúrájának támogatása és fejlesztése a román filmtörténevénybe foglalt feladat. Természetesen a pályázás nem vonja automatikusan maga után a támogatás megnyerését. Az igazgatótanácsnak mind a hét tagja tíz szempont alapján, zérótól százig kell pontozza a pályázatokat.



Ezen pontszámok összege alapján dől el, hogy kap-e támogatást egy pályázat és ha igen, milyen mértékűt. Nincs külön „magyar kvóta”. De azt gondolom, hogy egy profin megírt magyar vonatkozású pályázatnak egészen jó esélyei lennének.

► Az ország gazdasága válsága maga után vonja azt, hogy csökken a filmközponthoz benyújtott pályázatokra jóváhagyott pénzüsség?

– Az elénk került pályázatok (a CNC igazgatótanácsa csak a fesztiválok, filmes kiadványok támogatásáról dönthet, a filmfinanszírozásra az igazgatótanács elnöke egy külön kuratóriumot kér fel – szerk. megj.) elbírálásánál volt egy olyan alapelv, hogy egyetlen pályázat sem kaphat nagyobb összeget, mint amekkorát a tavaly kapott. Leszámítva az új pályázatokat. Ez persze kényszermegoldás,

hiszen ha valakit tavaly lepondoztak vagy kisebb összeget kaptak, mint amire szüksége lett volna, akkor most sem kaphat többet. Tény, szűk az a keret, amelyből idén gazdálkodhatunk.

► A filmközpontot az elmúlt időszakban több kritika is érte a pályázatok meghirdetése és elbírálása kapcsán. Ön szerint mennyire érdemli meg az intézmény a kritikát?

– Nem szeretném értékelni a szervezet korábbi működését. Azt viszont elmondhatom, hogy ez téma volt a tegnapi (keddi – szerk. megj.) gyűlésen. Olyan szervezetek részéről is érkezett panasz, melyek a kért költségvetés nyolcvan százalékát megkapták, de méltánytalannak érezték a húsz százalékos elmaradását. A pénzosztás egyébként sehol nem túl népszerű feladat. Azt mondhatom csak, hogy amennyire az én hozzászólásaimon, meggyőző készségemen és szavazatomon múlik, azon vagyok, hogy a támogatások elosztása minél korrektebb és átláthatóbb módon történjen.

► Fogalmazhatok úgy, hogy a filmközpontnak jelenleg van egy negatív társadalmi megítélése?

– Talán nem is annyira társadalmi, mint inkább szakmai. Viszont ezt a filmközpont vezetősége is tudja, és szeretne ezen változtatni.

Száz szó

Napra pontosan 101 esztendei egyesült államokbeli tartózkodás után kedden vehette fel végre a hön áhított amerikai állampolgárságot Eulalia Garcia Maturey a texasi Brownswille-ben. „Törvényesen akarom leélni az utolsó napjaimat az Egyesült Államokban” – nyilatkozott a CNN-nek az idős hölgy, akit édesanyja karon ülő csecsemőként hozott át Mexikóból. „Itt nőttem fel, és itt is akarok meghalni” – mondta a 101 éves asszony, aki két férjét és két gyermekét élte túl. Eulalia asszony spanyol „libre” (szabad) szóval fejezte ki lelkiállapotát a „mit érez most” kezdetű újságírói kérdésre válaszolva. Önkéntelenül is eszünkbe jut az oly sokat emlegetett kettős állampolgárság. Vajon mi mit fogunk érezni? „Libertate?”

(efi)

Röviden

Jövedelmező a bloggerszakma

Mintegy 300 ezer eurót kerestek a tavalyi év folyamán a romániai bloggerek, akiknek 3 százaléka teljes mértékben internetes naplóírásból él – állítja a Standout – BR 2009 on-line reklámceg 720 blogger megkérdezésével készült elemzése, amelyet *dailybusiness.ro* idéz. A megkérdezett bloggerek 25 százaléka kapott már pénzt blogján kifejtett tevékenységéért, miközben 10 százaléka a tavalyi év folyamán ezer eurót meghaladó nyereségre tett szert. A bloggerek szerint a legnagyobb hatást a politikai tárgyú írások váltották ki (76 százalék), főként olyan körülmények között, mint amilyen a 2009-es választási év volt. A romániai bloggerek többsége (77 százalék) 18 és 44 év közötti, felsőfokú végzettségű vagy még egyetemista.

Apróhirdetés

Magyar tulajdonú kereskedelmi cég bukaresti központba kollégákat keres irodavezető munkára. Magyar nyelv ismerete kötelező, előkészítő könyvelés ismerete előny. Önálló munkavégzés, hosszútávú karrier lehetőség. Várjuk az önéletrajzokat, csak magyar nyelven rotterom@rdslink.ro e-mail címre.

A Református Mentő Misszió és Bonus Pastor Alapítvány 12 napos terápiás programot szervez szenvedélybetegeknek (alkohol-, drog-, gyógyszer-, nikotin-, játékfüggőknek) és családtagjaiknak, 2010 november 8–19. között.

Jelentkezési határidő: november 1-je.
Érdeklődni és jelentkezni lehet a következő telefonszámokon lehet:

Kolozsváron: 0744-237 945, 0746-353 637, 0740-056 396

Marosvásárhelyen: 0265-254 460, 0365-420 384, 0741-313 512

Nagyváradon: 0359-401 974

Székeludvarhelyen: 0266-211 541, 0723-779 378 (munkanapokon 11–16 óra között)

Sztársarok

Életműdíjas az „amerikai kincs”

ÜMSZ

► Életműdíjat kap az Amerikai Filmintézetől Morgan Freeman Oscar-díjas színész – tájékoztat közleményében Sir Howard Stringer igazgató, aki „amerikai kincsnek” nevezte a 73 esztendőst sztárt, aki öt évvel ezelőtt a *Millió dolláros bébi* című filmben nyújtott alakításáért vehette át az Amerikai Filmakadémia díját. Az igazgató méltatásában kiemelte: akár börtöntöltelék, akár elnököt, esetleg istent játszott, mindvégig fenséges nyugalommal testesítette meg szerepeit, amivel tiszteletet vívott ki mind az ábrázolt karakternek, mind a művészi formának.



Morgan Freeman Oscar-díjas színész az Amerikai Filmintézet új életműdíjasa

A Tennessee állambeli Memphisből származó fekete színész neve a stábilistán elsőként az 1971-es *Who Says I Can't Ride a Rainbow?* című film kapcsán jelent meg, az amerikai média az *Another World* című szappanopera és a *The Electric Company* című gyermekműsor révén ismerte meg. Az 1980-as évek közepétől Freeman jelentős mellékszereplőként tűnt fel számos mozifilm-ben. Első Oscar-jelölését az 1987-es *Hamis riportban* való epizódszerepéért kapta. A *Miss Daisy so-főrtje* című filmért Arany Glóbuszdíjat kapott. Tavaly ismét Oscarra jelölték a Nelson Mandela életéről forgatott *Invictus* – A legyőzhetetlen című drámáért. ◀

Új magyar szó

HAGYD, HOGY A TÉNYEK FELFRISÍTSÉNEK
WWW.11820Z.RO

European Journalism Centre

EX

Akarsz küzdeni a szegénység ellen?

EUROPEAID
CO-OPERATION OFFICE

Az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EIC Európai Újságíróközpont pályázatot hirdet 18 és 30 év közötti újságírószakos diákok számára, *Fiatallal szemben a szegénység ellen* (Young Reporters Against Poverty) címmel. A verseny teljes romániai koordinációjáért az *Új Magyar Szó* című, Bukarestben megjelenő országos magyar napilap felel.

A verseny célja felkelteni az EU-tagállamok újságírószakos hallgatóinak érdeklődését a fejlesztési kérdések iránt. Az EU fejlesztési támogatásáról a pályázók saját nyelvükön egy újságcikk (legfeljebb 1000 szó terjedelmű) vagy egy rádiófelvétel (MP3 formátumban, legfeljebb 3 perc) benyújtásával indulhatnak, melyet október 29-ig kell leadni, miután megtörtént a regisztrálás a verseny honlapján (www.youngreporters.net). A pályamunkák középpontjában a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai fejlődését célzó támogatásnak kell állnia.

Fiatallal szemben a szegénység ellen? Újságíróknak készülsz?

A beküldött munkák alapján a 27 EU-tagországból 33 újságírószakos hallgatót választanak ki, akik meghívást kapnak a decemberben megrendezésre kerülő Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozóján való részvételre. A verseny újságcikkeket/hangfelvételeket a www.youngreporters.net oldalon is közzéteszik.

A műhelymunka lezárása után, a 33 résztvevő az Európai Fejlesztési Napokról szóló médiaanyagot készít, amelyet 2010. december 14-ig mind a verseny honlapján, mint országuk sajtójában megjelentetnek. Európai uniós újságírókból álló zsűri választ ki közülük három fődíjat (a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióportot, illetve a legeredettebb hírt díjazták), akik az Európai Bizottság egyik afrikai partnerországában tehetnek majd helyszíni látogatást.

Bővebb információk az office@maszol.ro email-címen vagy a 0788-715 713 telefonszámon.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2010. október 15.

A nap filmjei

TVR 2, 20.10
A szél fiai

Az aztékok uralkodója elvakult ember, aki fanatikusan hisz a természetfeletti erők létezésében, és ezért még népét is veszélybe sodorja. Fia és utóda azonban elítéli kegyetlenkedéseit, és elhatározza, hogy igazságot szolgáltat. Kapóra jön, hogy spanyol katonák egy csapata hajótörést szenved Mexikó partjainál, a vitézek ugyanis nemcsak a szép nőket szeretik, hanem a nemes, ámde nem veszélytelen küldetéseket is.



m1, 22.35
A mennyország színe

A teheráni vakok intézetében nevelkedő Mohammad alig várja apját, hogy a nyári szünetre haza vigye távoli falusi otthonukba, ahol nagy szeretettel várják már húgait és nagymamája. A természetszerető vak kisfiú hiába próbál meg minden módon egyenrangúként beilleszkedni, új házasságban reménykedő özvegy apja szégyelli őt. Hiába tiltakozik a nagymama, erőszakkal elviszi fiát inasnak.



DUNA TV, 0.15
Control

A film a '70-es évek végén befutott posztpunk zenekar, a Joy Division énekesének tragikus rövid életét dolgozza fel. Ian Curtis mindössze 23 éves volt, amikor öngyilkosságot követett el. Curtis depresszióra való hajlama már kamaszkorában elzárja a családjától és a világtól. A naphosszat az ágyán fekvő, zenét hallgató, cigiző tinédzser versekben próbálja kifejezni gyöttrő életérzését.



KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalások 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettben ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Vendégségben a Marosvásárhelyi Rádió 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Operettprádé 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Második esély (sor.) 9.45 Heuréka! Megtaláltam! (ism.) 10.15 Lélek Boulevard 11.00 Család-barát 11.55 Carlo és vendégei 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.15 Kikötő 15.25 Magyar első 15.40 Egy kis művészet 15.50 Nemzetkép és kultúra 16.40 TÉRkép ráadás 17.10 Beavatás 17.20 Anya, az állatorvos (sor.) 18.15 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mese - Mirr-murr kandúr kalandjai 20.00 Labdarúgó-mérkőzés Nemzeti Bajnokság 10. forduló Újpest FC - Szombathelyi Haladás 22.05 Tűzvonalban (magyar sor.) 22.55 Sport hírek 23.00 Váltó 23.10 Drót (am. sor.) 0.15 Control (angol-am.-auszt. életr. drám., 2007) 2.15 Kikötő - Extra (ism.) 2.35 Híradó (ism.) 3.00 Portréfilm Gera Zoltánról

TVR 1

7.00 Reggeli hírek 9.00 Szerelmi bizonyíték (brazíl sor.) 10.00 Kontra generáció 10.40 Veszélyes házasság (ism.) 11.00 A világ hercegnői 11.15 Találkozunk a TVR-ben! 12.40 Közelebb hozzád 12.55 A legendás doktor Hur Jun (koreai sor.) 13.50 Ragadós történetek kicsiknek 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen izletes 15.00 Parlamenti pártok fóruma 15.35 Románia parlamentje 16.30 Courier TV (ism.) 17.00 A mesterség aranykarperec 17.30 Vízor monden 18.00 Hírek 18.30 A legendás doktor Hur Jun (koreai sorozat) 19.30 A világ hercegnői 19.40 Sport 20.40 Hírek 20.40 A nap témája 21.00 Egyszer az életben 23.00 A bor manóval 23.10 Ments meg, Uram! (angol-amerikai filmdráma, 1995) 1.15 Népi hagyaték (ism.)

VIASAT 3

9.55 Egy kórház magánélete (ismétlés) 11.00 Doktor House (sorozat) 12.00 Hókusz Pókusz (am. családi vígj.) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (sorozat) 17.00 A médium (sorozat) 18.05 A kifutó 19.05 Greek, a szövetség (sorozat) 20.00 10 év 10 nap alatt 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) 22.30 ÁlomÉpítők 23.30 Az igazság napja (am. thriller)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel Benne: Híradó, sporthírek, időjárás-jelentés 10.00 Jelfogó (ism.) 10.55 Nappali 13.01 Híradó délben 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (magyar sor.) 14.35 Körzeti magazinok 15.30 Sorstársak 16.00 Nemzet és védelem 16.30 Sírjaik hol domborulnak... 17.00 Bárka 17.30 Hírek 17.40 Körzeti híradó 17.55 Teadélután 18.50 Mindig zöldebb (ausztrál sorozat) 19.40 McLeod lányai (ausztrál kaland sorozat) 20.30 Híradó este 21.05 Üdítő - Szilágyi Tibor műsora 22.00 Az Este 22.35 A mennyország színe (iráni filmdráma, 1999) 0.10 Villanófényben 0.35 Prizma 0.50 Hírek 0.55 Sporthírek 1.05 Ma Reggel (ism.) Benne: Híradó, sporthírek, időjárás

TVR 2

7.00 Anya, az állatorvos (német sorozat) 8.10 A só az ételben (német vígjáték, 2009) 9.50 Állati ösztön 10.00 Videóterápia 11.00 Vallomások 12.00 Hírek 12.30 Atlasz 13.35 Teleshopping 14.35 Együtt Európában 15.35 Eg és Föld között 16.00 Anya, az állatorvos (német sorozat) 17.00 Hírek 17.30 Lex et Honor 18.00 IT zon@ 18.30 Csavargó halász 18.30 Olimpiai magazin 19.00 Fiatal vagyok, karriert építék 20.10 A szél fiai (olasz-spanyol-portugál-mexikói kalandfilm, 2000) 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.00 Egyeseknek ez tetszik 0.10 Jamie - a nagy egészségshow 1.35 A szél fiai (olasz-spanyol-portugál-mexikói kalandfilm, 2000) (ism.) 3.10 A só az ételben (német vígjáték, 2009) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) Banciu és Mironica műsora 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (sorozat) 21.30 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) 22.30 ÁlomÉpítők 23.30 Az igazság napja (am. thriller)

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.50 Körzeti magazin 11.45 Pódium - Mensáros László műsora 12.25 Néprajzi értékeink 12.30 Most a Buday! 13.01 Híróra 13.02 Híradó 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Homokzene mesék 15.00 Jelfogó 15.50 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapi (olasz sor.) 16.40 Színészpálánták (olasz sor.) 17.45 Bűvölet (olasz sor.) 18.10 Magyar bulizene 19.05 Átjáró 19.35 A kis Amadeus - Az ifjú Mozart kalandjai 20.00 „Életcélok-hitvallások” 20.05 Házaspárba (olasz sor.) 21.00 Híradó 21.25 Sporthírek 21.30 Vak szerelmek (dok. f.) 22.45 24 (am. sor.) 23.30 Szülőföld (am. filmdráma, 2008) 1.05 McLeod lányai (sor.) 1.50 Mafalda (sp. anim. sor.)

PRO TV

4.00 Az örökség (ism.) 5.00 Mi történik doktor úr? (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 9.55 Könyvbemutató 10.00 Káprázat (am. krimi, 2005) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTV hírek, sport 13.45 Aprovo TV - szórakoztató műsor 15.00 Román komédia társaság 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Érted táncolok - táncverseny show 1.00 Románia szeretlek! - kultúrális magazin (ism.) 2.00 Aprovo TV - szórakoztató műsor (ism.) 3.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)



(am. krimi, 2005) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTV hírek, sport 13.45 Aprovo TV - szórakoztató műsor 15.00 Román komédia társaság 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Érted táncolok - táncverseny show 1.00 Románia szeretlek! - kultúrális magazin (ism.) 2.00 Aprovo TV - szórakoztató műsor (ism.) 3.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 meneTrend (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli - Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentín sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó 13.15 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.25 Jópofa kofa (am. vígj. sor.) 15.55 Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show) 17.20 A szerelem rabjai (arg. sor.) 18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality 21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sor.) Utána: RTL-hírek 22.20 CSI. A helyszínelők (am.-kan. sor.) 23.15 Vámpírnaplók (amerikai sorozat) 0.20 Smith (amerikai krimisor.) 1.15 Reflektor 1.30 ittHON 1.50 Odaát (am. akció sor.) 2.40 Autómánia (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora 10.00 Sajtószemle - Mircea Badeaval 11.15 Pokolba a szerelemmel (am. romantikus vígjáték, 2003) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Cserebere szerencse (am. rom. vígj., 2006) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.15 Liga 1: Rapid - Astra Ploiesti labdarúgó mérkőzés 22.15 Az elnök zsoldosa (amerikai akcióf., 2000) Sz.: Chuck Norris, Dylan



Neal, Jennifer Tung, Ralph Waite, Stuart Whitman 0.15 Csodás álmok jönnek (amerikai filmdráma, 1998) (ism.) 2.15 Az elnök zsoldosa (am. akcióf., 2000) (ism.)

TV2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Telekvíz 11.30 Teleshop 12.35 Mennyei prófécia (am. kalandf., 2006) 14.25 Kvízio 15.55 Dokik (am. sor.) 16.30 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) 17.25 Marina (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora 21.10 Aktív 21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.20 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.) 23.20 NCIS (am. krimisor.) Közben: Kenősorsolás 0.20 Megamánia (talk show) 1.20 A férjem védelmében (am. sor.) 2.15 Tények Este 2.45 EZO.TV 06-90-602-022 Jósok, látók, médiumok! 3.40 Bajnokok Ligája magazin (magyar sportműsor) 4.10 Hősök (am. sor.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Senki sem tökéletes (ism.) 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.15 Tűzharc (angol akcióf., 1979) (ism.) 11.30 Aki tud az nyer (ism.) 12.30 Teleshopping 13.15 Mondenii Show (ism.) 13.30 Teleshopping 14.00 Fél lábbal



a Paradicsomban (olasz vígjáték, 1991) 16.00 Focus monden (ism.) 17.00 A skorpíó megszeldítése (reality show) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán - reality show 20.30 A legszebb vidéki lány kerestetik - reality show 22.00 Riválisok (am. akcióf., 1989) 0.00 Elárultak a szerelemben - reality show 1.00 Hírek (ism.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Ingatlanpiac (ism.) 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzártá (ism.) Vitaműsor újságírókkal 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.05 BBC Reporters 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet (ism.) 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értékmentés másként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.05 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavágó kérdések 0.05 Péntek (ism.) Mondatvadászat

DISCOVERY

7.00 Egyszer egy ilyen vezetni! 8.00 Újjáépítők - A rövid sárga busz 9.00 Halálos fogás - Halandók 10.00 Piszkos munkák - Kagylókereső 11.00 Végzetes másodpercek 12.00 Amcsi motorok - Stewart-Haas Racing motor 13.00 A túlélés törvényei - Oregon 14.00 Állítólag... - Banánhéj és házigyémánt 15.00 Piszkos munkák - Tartálytisztító 16.00 Hogyan készült? 17.00 Halálos fogás 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 A túlélés törvényei - Válogatott kalandok 20.00 Állítólag... - Úszunk a szirupban 21.00 Hogyan készült? 21.30 Amerikai favágók 22.30 Amerika határain 23.30 A túlélés törvényei 0.30 Dühöngő világ - Dühöngő indulatok 2 1.30 Töréspont - Hajó 2.30 Végzetes másodpercek 3.00 Állítólag...

HÁLÓZAT

10.00 Prímatorna 10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Biztonsági Zóna 15.00 Tabu Tv 15.30 Szentföldi szent helyek üzenete 16.00 Zodiákus 18.00 A pápai református gyűjtemények 18.30 Épi-Tech 19.00 Viva Natura 20.30 Túszoltok (ismétlés) 21.30 Kiszűrt vándorai 21.10 A megretkuló fény 21.35 Hírhaló 22.00 Lángoló ring 2. (amerikai akciófilm, 1993)

Október 14., csütörtök

Az év 42. hete és 287. napja, hátravan 78 nap

Ma **Ilona, Beatrix** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Ilona női név, a Heléna régi magyarosított alakváltozata, amelyet a középkor óta használnak ebben a formában.

A Beatrix latin eredetű női név. Jelentése: boldogságot hozó. Holnap **Teréz** napja van.

Évfordulók

- 1809-ben I. Ferenc magyar király, osztrák császár Tatán aláírja a napóleoni háborúkat lezáró schönbrunni békeszerződést.
- 1883-ban megnyílik Szege első állandó színháza.
- 1917-ben megnyílik a Ma című folyóirat első kiállítása, Mattis Teutsch János képeinek gyűjteményével.

Vicc

Az autós elgázol egy embert. Kórházba szállítás után amputálják az egyik lábát. Felgyógyulás után kétmillió kártérítést követel a bíróságon. Erre azt mondja a gázoló a tárgyaláson: – Hát maga azt hiszi, hogy

milliomos vagyok? – Miért, én talán százlábúnak nézek ki?

Recept

Lazacsült

különleges körettel
Hozzávalók 2 személyre: 30 dkg lazacfilé, 2 édesköménygumó, 10 dkg konzerv barack, 2 dl tejszín, 3 evőkanál vaj, só, őrölt fehér bors.

Elkészítés: Vágjuk cikkekre az édesköményt, sós, forró vízben főzzük három percig, majd szűrjük le (kevés fűzölevet tegyünk el), csepegtessük meg egy evőkanál vajjal, tegyük bele az édesköményt, és kevés főzővízzel, sóval, borsal ízesítve pároljuk még 5-6 percet. Ezután tegyük rá a cikkekre vágott barackot és öntsük rá a tejszínt. Forraljuk össze. A halszeleteket sózzuk, borsozzuk, és a maradék, felforrósított vajon kíméletesen süssük meg. Nem szabad a hal kiszáradjon, a belsejének jó szaftosnak kell lennie. Tálaláskor tegyük a tányérra az édesköményt, fektessük rá a halat, és locsoljuk meg a tejszínes mártással.

Ma



Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

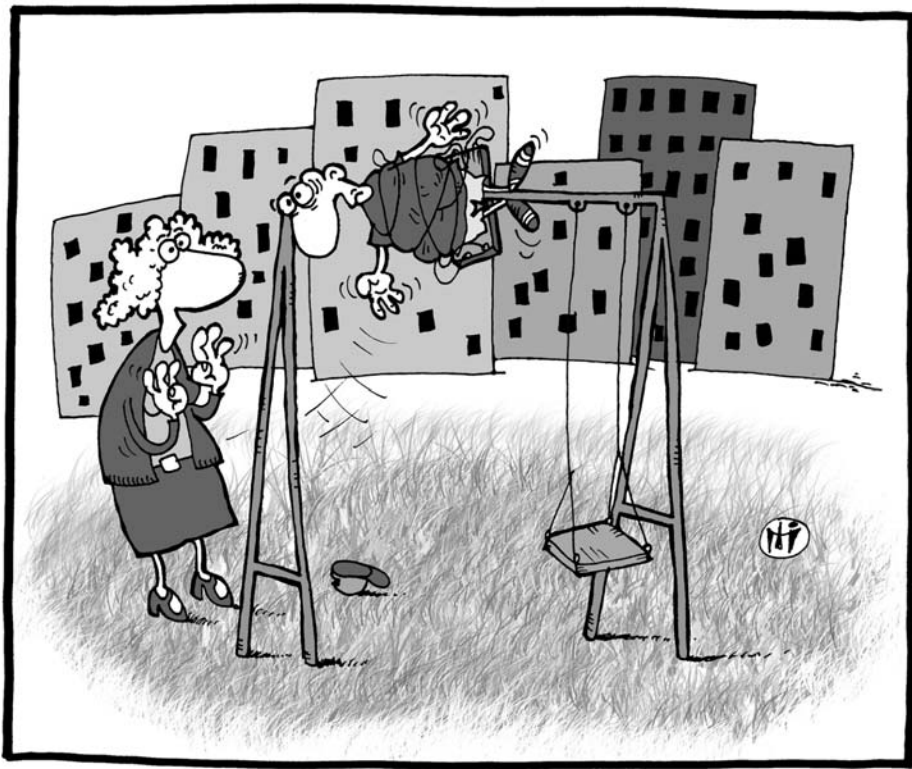
Az ország északi felén többnyire napos, száraz idő várható, csak kevés felhő zavarja a napsütést. A déli részeken erősen megnövekszik a felhőzet, ott várható eső, zápor. A csúcshőmérséklet 11 és 15 fok között alakul.

A következő napok időjárása



Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	páras idő napsütéssel 15°C	5°C
Brassó	napsütés időnként felhősödéssel 12°C	2°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk 14°C	6°C
Csikszereda	napsütés időnként felhősödéssel 13°C	2°C
Kolozsvár	napsütés felhőkkel 14°C	1°C
Marosvásárhely	páras idő napsütéssel 15°C	2°C
Nagyvárád	sok napsütés, kevés felhő 14°C	2°C
Szatmárnémeti	derült, napos idő 14°C	0°C
Temesvár	páras idő napsütéssel 15°C	5°C

Kezdő bébiszitter



Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Az öröm képessége – az életrevalóság nagy képessége. Nem mindenki él, aki létezik. Sok ember önmaga létezését összetéveszti az étellel, pedig csak az él, aki örülni képes, a többi ember csak létezik. Az élet nem csupán egy állapot, hanem a dolgoknak egy minőségi jelzője. Ami él, az magában hordozza a szépséget, a dolgok felé

tanúsított értelmet és az örömet. Nem véletlenül mondják az élet boldog pillanataira, hogy életöröm. Örülni nem csupán az életnek, hanem az örömezzést az élet alapjává és értelmévé tenni. Az örömtelen ember rosszabb a gyilkosnál, mivel észrevétlenül pusztítja el nem csak a maga, hanem a körülötte levők boldogságát is.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Vásároljon magának néhány új ruhát. Kedvese is hasonló stílusú ruhát viseljen, mert elegáns és izgalmas helyen szórakozhatnak.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Rátalál egy berendezésre, melyhez hasonlóra már régóta vágyott, és a borsos ár ellenére, valószínű, meg is veszi.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A nővé Hold hatására az Ön lelkesedése és önbizalma is megnő. Jó lehetőségek adódnak, melyek arra készítik, hogy teljes erőbedobással dolgozzon feladatán.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Magánéletében és munkájában is fontos döntéseket kellene hoznia. Hangulata azonban változó. Ne erőltesse most a változásokat.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Lehetséges lesz egy kis megtévelyedés a varázslatos őszi napsütésben. Nincs olyan ballépés, amit ne lehetne helyrehozni.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Hajthatatlan természete miatt lehetnek összetűzései a munkahelyén. Felettesével is lehet nézeteltérése a munkaszervezés témakörében.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Sok a teendője, ám lassabban halad, mint tervezte. Bízson a növekvő Hold erejében! A legfontosabb, hogy tudjon dönteni az új vagy a régi mellett.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Bármilyen jót ígér is a növekvő Hold, pénzügyi szempontból bizonyos mértékig káros jellemzi a gazdálkodását. Nem árt, ha elfogadja mások tanácsait.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A kérdés most az, hogyan biztosítja családjá számára a szükséges javakat. Munkabírása irigylésre méltó, de hibát követ el, ha elbizakodottá válik.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A Bakban jár a növekvő Hold. Ön most többet foglalkozik a belső értékekkel, mint a külsővel. Magabiztos, bölcs döntéseket hoz. Hallgasson megérzéseire!

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A növekvő Holddal együtt nő ereje és tettvágya. Remekül kezeli a problémás ügyeket és a váratlan szituációkat.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Bosszantja, hogy minden erőfeszítése ellenére sem tud ma komolyabb eredményeket elérni.

***	BÉLYEGGYŰJTO KÖNYVE	KEDVES	ALOM (NEP)	JÁROM ELEJE!	***	KAMBO-DZSAI AUTÓJEL	... MER, AZ NYER	GERENDÁS SZERKEZET	JELZÉS KEZZEL
FELKIALTO SZO					KOVÁCS ... ÉNEKESNŐ				
KILÓG A ... MONDÁS					HASÁT MEGTÖLTİ	SERTÉS HIMJE	BÁRD PENGETTE		
NEM JO DOLOG				TEVES A JEGYZEK					
BELŰL LYUKASI!			SZÁRNY-ÉPÜLET	ERDELYI VÁROS				KIEJTETT BETŰ	ÉDESVÍZI HAL
A ... HÖLGY (SHAKESPEARE)			GÉPET MŰKÖDTET						
***	SUGARHAJTOMU								NAGYOBB KOSÁR (TÁJ.)
KUTYA TULAJDONOSA	IRODAI KAPOCS					PÍPACS ROKONA	KABÁT FOLTJA!		
CZUCZOR ALNEVE				VASTAG HARISNYA					
MEGSZŰNŐ				NAGYON RÉGI					
					HUGO ... DIVATCÉG				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:

Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:

Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:

Ágoston Hugó

Főmunkatársak:

Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:

- Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
- Bogdán Tibor (Háttér)
- Baló Levente (Kultúra)
- Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
- Turós-Jakab László (Sport)
- Farkas István (Média)
- Orosz Anna (Életmód)
- Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:

Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:

- Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:

Tofán Levente

Grafikus:

Horváth István

Tördelőszerkesztők:

Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet



Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:

Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:

Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:

Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:

- 1 hónapra 15 lej,
- 3 hónapra 38 lej,
- 6 hónapra 75 lej,
- 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesüléseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a



MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r . a . d . i . o
88 FM

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Magyarverte finn rokonok

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A magyar labdarúgó-válogatott 2-1-re nyert kedden Finnországban Európa-bajnoki selejtezőn. A vendégek a 49. percben Szalai Ádám révén szereztek vezetést, majd a hazaiaknál Mikael Forssell egyenlített a 86. percben. A győztes gólt Dzsudzszák Balázs lőtte a négyperces hosszabbítás utolsó pillanataiban. Egervári Sándor együttese már csak 2011-ben lép újra pályára, március 25-én Hollandiát fogadja. Az eddig megszerzett kilenc pontról a szakvezető azt mondta, előzetesen ez volt az álmuk, s úgy gondolja, ez jó alap a folytatásra.

Az E csoport másik mérkőzésén Hollandia tartalékosan is elbánt Svédországgal, a világbajnoki ezüstérmes narancsmezések találatain Hunteaar (4., 55.) és Afellay (37., 59.) osztozott, a háromkoronások becületgőlját Granqvist (69.) szerezte. Moldova idegenben is hozta a papírfórmát, s Josan (20.) és Doros (86., 11-esből) góljaival 2-0-ra nyert San Marino ellen.

November 17-én rendezik meg a Finnország–San Marino-találkozót, azt megelőzően a csoportban a sorrend: 1. Hollandia 12 pont (12-2), 2. Magyarország 9 (12-4), 3. Svédország 6 (9-4), 4. Moldova 6 (5-3), 5. Finnország 0 (2-6), 6. San Marino 0 (0-21).

Genovában nem lehetett játszani

A C csoportban félbeszakadt az olasz–szerb találkozó, mert szerb fanatikusok a pályára és az olasz drukkerok felé dobálták a pirotechnikai eszközeiket, a játékvezető lefújta a mérkőzést.



Szalai Ádám feltartóztathatatlan. A Bundesliga-éllovas Mainz csatára (9-es mez) a finnek ellen is eredményes volt

A selejtező három pontját (3-0-s gólkülönbséggel) nagy valószínűséggel az olasz válogatott kapja, mivel egyértelműen a szerb huliságok okozták a rendbontást.

A C csoportban, korábban: Feröer-szigetek–Észak-Írország 1-1 (gól: Holst 60., illetve Lafferty 76.) és Észtország–Szlovénia 0-1 (Sidorenkov 66. – öngól). **Az állás:** 1. Olaszország 7 pont/3 mérkőzés (7-1), 2. Szlovénia 7/4 (7-3), 3. Észtország 6/4, 4. Észak-Írország 5/3, 5. Szerbia 4/3, 6. Feröer szigetek 1/5.

Törökverés Azerbajdzsánban

Az A csoportban Azerbajdzsán meglepetésre legyőzte Törökországot (1-0). A világbajnoki bronzérmes németek 3-0-ra verték Asztanában Kazahsztánt.

Brüsszelben a belgák 4-4-re mérköztek az osztrákokkal. **Az állás:** 1. Németország 12 pont/4 mérkőzés, 2. Ausztria 7/3, 3. Törökország 6/4, 4. Belgium 4/4, 5. Azerbajdzsán 3/3, 6. Kazahsztán 0/4.

További eredmények

B csoport: Örményország–Andorra 4-0, Szlovákia–Írország 1-, Macedónia–Oroszország 0-1. **Az állás:** 1. Oroszország 9 pont/4 mérkőzés, 2. Örményország 7/4 (9-4), 3. Írország 7/4 (7-5), 4. Szlovákia 7/4 (4-4), 5. Macedónia 4/4, 6. Andorra 0/4. **D csoport:** Fehéroroszország–Albánia 2-0, Franciaország–Luxemburg 2-0. **Az állás:** 1. Franciaország 9 pont/4 mérkőzés, 2. Fehéroroszország 8/4, 3. Albánia 5/4, 4. Bosznia-Hercegovina 4/3, 5.

Románia 2/3, 6. Luxemburg 1/4. **F csoport:** Lettország–Grúzia 1-1, Görögország–Izrael 2-1. **Az állás:** 1. Görögország 8 pont/4 mérkőzés, 2. Horvátország 7/3, 3. Grúzia 6/4, 4. Izrael 4/4 (5-5), 5. Lettország 4/4 (3-5), 6. Málta 0/3. **G csoport:** Svájc–Wales 4-, Anglia–Montenegró 0-0. **Az állás:** 1. Montenegró 10 pont/4 mérkőzés, 2. Anglia 7/3, 3. Svájc 3/3 (5-5), 4. Bulgária 3/3 (1-5), 5. Wales 0/3. **H csoport:** Dánia–Ciprus 2-0, Izland–Portugália 1-3. **Az állás:** 1. Norvégia 9 pont/3 mérkőzés, 2. Portugália 7/4, 3. Dánia 4/3, 4. Ciprus 1/3, 5. Izland 0/3. **I csoport:** Liechtenstein–Csehország 0-2, Skócia–Spanyolország 2-3. **Az állás:** 1. Spanyolország 9 pont/3 mérkőzés, 2. Csehország 6/3, 3. Skócia 4/4 (4-5), 4. Litvánia 4/3 (2-3), 5. Liechtenstein 0/3. ◀

A brassóiak nyertek Újpesten

Jégkorong

T. J. L.

▶ A magyar–román közös jégkorongbajnokság, a MOL Liga keddi játéknapiján, az Újpesti Jégcsarnokban a házigazdák két harmadon át tartották a lépést a vendég brassóiakkal, akik az utolsó 20 percben négyet ütöttek válaszul: Újpesti TE–Fenestela 68 2-7 (1-2, 1-1, 0-4). Dunaújvárosban az Acélbikák.Docler 6-4-re nyert a Miskolci Jegesmedvék csapata ellen. Jót tett az edzőváltás a Ferencvárosnak, amely 4-2-re győzte le Székesfehérvoron a Sapa Fehérvár AV19-et. Pénteken: Fenestela 68–Ferencváros, Dab.Docler–Vasas HC, Miskolci JJSE–Steaua Rangers, HSC Csíkszereda–Újpesti TE. ◀

A táblázaton						
1. Csíkszereda	14	12	0	2	72-24	33
2. Miskolci JJSE	14	9	0	5	68-48	27
3. Dab.Docler	14	9	0	5	69-39	27
4. Vasas HC	14	8	0	6	51-34	24
5. Brassó	13	6	0	7	44-41	21
6. FTC	13	6	0	7	53-47	19
7. Steaua	12	4	0	8	43-55	13
8. Fehérvár	14	5	0	9	42-77	13
9. Újpest	12	1	0	11	26-103	3

Az olimpiáért versengenek

Torna

Hírösszefoglaló

▶ Szombaton kezdődik és október 24-éig tart Rotterdamban a torna-világbajnokság, amelyen Románia és Magyarország is pillanatnyi legerősebb csapatával vesz részt. A vb a londoni olimpiai kvóta szempontjából külön tétel bír, hiszen a legjobb 24 együttes között kell végezni ahhoz, hogy a teljes csapat indulhasson a jövő évi kvalifikációs vb-n. Az Octavian Bellu irányította edzőcsoport Sandra Izbaşától, Ana Porgrastól, Diana Chelarutól, Raluca Haidutól, Cerasela Pătraşcutól, Gabriela Drăgoitól és Amelia Raceától vár minél jobb szereplést, míg a Ioan Suciú vezetésével dolgozó másik szakembere, Marian Drăgulescunak, Flavius Koczinak, Ovidiu Buiduşónak, Cristian Bătagănak, Adrian Bucurnak, Marius Berbecarnak és Vlad Cotunának szavazott bizalmat. Utóbbi némi meglepetésre a román országos bajnokságon gyűrűn aranyérmes szerzett Robert Stănescunak vette át a helyét a keretben. Stănescu a kanadaiak kérétek fel arra, hogy nekik versenyezzen, de a tornász még nem döntött. A román tornászválogatottak

célkitűzése egy érem, valamint két 4-6. helyezést megszerzése.

A magyarok Gombás Laurát, Divéky Lucát, Lónai Hajnalkát, Csillag Tündét, Tóth Renátát, Böczögő Dorinát és Szabadfi Szilviát, illetve Kállai Zoltánt, Nyers Csabát, Mihók Ádámot, Vlascil Attilát, Hidvégi Videt, Berki Krisztiánt és Szabó Nándort indítják a hollandiai seregszemlén. Csapatban a 24 közé kerülés, egyéni összetettben Hidvégi és Böczögő döntős szereplése, lötlengésben pedig a négyszeres Európa-bajnok és kétszeres vb-második Berki újabb dobogós

helyezése az elvárás. A torna-vb rajtját egyébként nagy botrány előzte meg, amelynek következtében a Nemzetközi Tornaszövetség (FIG) ideiglenesen felfüggesztette az észak-koreai Hong Szu Jong versenyzési engedélyt, illetve az ázsiai ország szövetségének tagságát, mivel utóbbi az elmúlt években három különböző születési dátummal nevezte a versenyzőt a különböző viadalokra. A szankció – amely egyelőre harminc napra szól – október 6-tól lépett érvénybe, így Hong nem lesz ott Rotterdamban. ◀



Az Octavian Bellu irányította román csapat legfőbb reménysége, Sandra Izbaşa

Röviden

Kikapott otthonában az U

A férfi-kosárlabda-bajnokság harmadik fordulójának lapzártáig befejeződött mérkőzéseink: Kolozsvári U-Mobitelco BT–CSU Asesoft Ploieşti 69-70, Medgyesi Gaz Metan–CS Otopeni 99-62, Nagyvárad MSC–Buk. Steaua Turabo 88-79. A marosvásárhelyiek tegnapi Balkán-liga rajtja miatt a BC Mureş–Buk. CSM-mérkőzést október 20-ára halasztották.

Rangos ellenfelek

A világ élvonalához tartozó francia és osztrák, valamint a magyar és a szintén divízió I-es japán jégkorong-válogatott szerepel a novemberi, székesfehérvári Telenor Kupán. Az Ifjabb Ocskay Gábor Jégcsarnokban sorra kerülő torna szerdai sajtótájékoztatóján Cser-Palkovics András polgármester, az esemény fővédnöke kiemelte: Székesfehérvár a magyar jégkorong fővárosa, amit az is jelez, hogy most is jó mezőny gyűlt össze. Pénteken a japánokkal, szombaton a franciákkal, vasárnap pedig az osztrákokkal játszanak a magyarok.

Otthon a Magyarok a Világ Nyolcezeresein expedíció

Hazaérkezett a Magyarok a Világ Nyolcezeresein expedíció, amely a Nepál és Tibet határán fekvő Cso-Oju-hegycsúcs meghódítását tervezte. A 8201 méter magas hegy „ellenállónak” bizonyult sok hegymászó ostromának, holott ez a csúcstámadás időszaka – mondta el az expedíciót vezető Kollár Lajos sajtótájékoztatón, Budapesten. Az expedíció célja a csúcstámadás mellett a lábamputáción átesett Erőss Zsolt rehabilitációja, hegymászóhoz való visszatérése volt.

Készül az olimpiai falu

Több mint tízezer ember dolgozik a leendő versenyek központjával szolgáló olimpiai park, valamint a sportolói falu építkezésein, Londonban, a 2012-es ötkarikás játékok helyszínén. A szervezőbizottság közlése szerint 6243-an építik az olimpia parkot, a másik fő helyszínen, a Kelet-Londonban épülő olimpiai falun pedig 4090 munkás dolgozik. John Armitt, a játékokkal kapcsolatos építkezésekért és fejlesztésekért felelős állami szervezeten, az ODA elnöke elmondta, hogy a gazdasági világválság ellenére a munkálatok továbbra is a terveknek megfelelően haladnak.

Nedved a Juventus vezetésébe tart

A Juventus vezetőségi tagja lehet hamarosan Pavel Nedved, a klub korábbi aranylabdás futballistája. A részvények 60 százalékát birtokló Agnelli család javaslatot tett arra, hogy az elnökség létszámát hét-ről 11 főre emeljük, az indítványt a grémi-um 27-ei ülésén fogadhatják el. A 38 éves cseh sztár tavaly, a torinói csapattól vonult vissza, amelyet két bajnoki címhez segített. Új beosztásában összekötő szerepet tölt majd be a játékosok és a menedzser között.

Még egy doppingeset Újdelhiben

Sorozatban harmadik napon akad fenn atléta doppingvizsgálaton az Újdelhiben zajló Nemzetközösségi Játékokon. Szerdán jelentették be, hogy az egyik, név szerint nem említett hazai versenyző szervezetében találtak a szteroidok közé tartozó nandrolont.

A Stuttgart megvált Grosstól

A VfB Stuttgart szerdán menesztette Christian Grosst, a labdarúgócsapat vezetőedzőjét. A német klub a honlapján tette közzé, hogy megvált a svájci szakembertől. A csapatot a Schalke 04 elleni, szombati Bundesliga-meccsen már az eddigi segédedző, Jens Keller irányítja. A Stuttgart hét forduló alatt csak egyszer nyert, s három ponttal az utolsó helyen áll a tabellán.